

გაეროს პროგნოზი
სააზიის რეგიონის
კლიმატოლოგიური
მონიტორინგის ცენტრი

დღეს მოსლოდნელია ცვალებადი მოღრუბულობა, უნალექოდ, ცვალებადი მიმართულების ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო და შიდაშიდა რაიონებში - 27-32 გრადუსი სითბო.

ზღვის წყლის ტემპერატურა 26 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 758 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს, ღამ-ღამობით, მოსლოდნელია ხანმოკლე წვიმა ელქვიით.

პირველი ნიუსი

საქართველოს მთავრობის განკარგულებით, 367 დევნილ ოჯახს საკუთრებაში გადაეცემა მათ მიერ ფაქტობრივად დაკავებული 409 ქონება, მათ შორის, საცხოვრებელი ბინები და როგორც სასოფლო, ისე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწები. დევნილებისთვის გადასაცემი ქონება მდებარეობს თბილისში, ქუთაისში, დაბა ჩხოროწყუში, შიდა ქართლში, თელავში, მცხეთაში, ბორჯომში, ქვემო ქართლში, სამეგრელოში, იმერეთში, ბათუმსა და რაჭა-ლეჩხუმში.

***
„სტრატეგია აღმაშენებელი“ და „ნაციონალური მოძრაობა“ ქმნიან გამარჯვების პლატფორმას, რომელსაც წლების განმავლობაში ელოდებოდნენ საქართველოს მოქალაქეები, - განაცხადა „სტრატეგია აღმაშენებლის“ ლიდერმა გიორგი ვაშაძემ ენმ-ის თავმჯდომარესთან ერთად გამართულ ბრიფინგზე. „გამარჯვების პლატფორმაზე ვიკრიბებით გულანთებული, სამშობლოზე შეყვარებული პატრიოტები, ვისაც გვწამს, რომ საქართველო იქნება ერთიანი, ძლიერი და რეგიონის ლიდერი ქვეყანა, რომელიც სულ მალე გახდება ევროკავშირის და ნატოს წევრი“, - აღნიშნა მან. ლევან ხაბეიშვილის თქმით, ამერიკიდან მათ ექნება „რუსული პარტიის დამარცხების საერთო სტრატეგია“.

***
გაერთიანება ნიშნავს საერთო სიის ფორმირებას, საერთო სიის ფორმირებას კი ჩვენ არ ვაპირებთ. არჩევნების შემდეგ ხალხი გადაწყვეტს, როგორი კონფიგურაცია იქნება პარლამენტი წარმოდგენილი, მაგრამ კოალიციას და კოალიციაციას „ნაცებთან“ და „ქოცებთან“ არ ვაპირებთ არც არჩევნების შემდეგ, - განაცხადა პარტია „საქართველოსთვის“ წევრმა ბექა ლილუაშვილმა. მისი თქმით, „ყველა პარტიამ თავისი ამომრჩევლის გაზრდაზე უნდა იზრუნოს, რომ გაუნაწილებელი მანდატები არ დარჩეს, ამასთან, „ოცნება“ და „ნაციონალურმა“ ჯამში 50 პროცენტი ვერ აიღონ.

***
პარტია „სამართლიანობისთვის“ ლიდერი ეკა ბესელია არ გამორიცხავს, რომ „ქართული ოცნების“ ყოფილი წევრებმა გაერთიანება შექმნან. „ვიცი, რომ „ნაციონალური მოძრაობასთან“ არ და ვერ ვიქნები, დანარჩენი არ ვიცი, როგორი კონფიგურაცია იქნება. ბევრი ისეთი პოლიტიკოსია, რომელიც მასხოვს, იყო „ქართული ოცნების“ იდეასთან და ყველა, ვისაც შექმნდა პრინციპები და საკუთარი შეხედულებები, წამოვიდა. შეიძლება ვიფიქროთ რაიმე ტიპის ალტერნატივაზე“, - აღნიშნა მან.

მომზადდა
ი.ა. შველიძემ

აჭარის 2023 წლის კორექტირებული ბიუჯეტი 600 მლნ ლარს გადააჭარბებს

ნაირა ფუტყაძემ 27 48 93

აჭარაში უკვე განხორციელებული ვიზიტების რაოდენობა 1 მილიონ 200 ათასს აღემატება, - ამის შესახებ აჭარის მთავრობის სხდომაზე მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძემ განაცხადა.

თორნიკე რიჟვაძის თქმით, ტურისტების მსგავსი მასშტაბური რაოდენობა სრულად შეესაბამება სეზონის დასაწყისში არსებულ გეგმებსა და მოლოდინებს. „მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ ყველა სამიზნე ქვეყნიდან გაზრდილია ტურისტული ნაკადები. საერთო ძალისხმევით, რომელიც აქამდე გავწიეთ და შრომა, რომელსაც ახლაც ვაგრძელებთ, აისახება კონკრეტულ შედეგებზე. მიმდინარე წარმატებული ტურისტული სეზონის ფონზე იზრდება რეგიონის ეკონომიკა. ასევე, მიმდინარე თვის შემოსულობები გასული თვის ანალოგიურ მონაცემებთან შედარებით გაზრდილია 30%-ით, რაც, თავის მხრივ, კიდევ ერთხელ მოგვცემს საშუალებას, მეტი პროექტი განვახორციელოთ და კიდევ უფრო მეტად ვიზრუნოთ რეგიონის მოსახლეობაზე. რა თქმა უნდა, ჩვენ დეტალურად განვიხილავთ ყველა მიმდინარე პროექტს, რომელიც ახალ ტურისტულ ლოკაციებს შექმნის რეგიონში. კიდევ უფრო მეტი მიმოსვლა, საჭირო რისკები დავამატებ რეგიონს, ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტს,“ - განაცხადა მთავრობის თავმჯდომარემ.

სხდომაზე აღინიშნა, რომ აჭარაში სრულად აღდგა ტურისტების დინამიკა. მზარდა ვიზიტორთა ნაკადები და სტატისტიკა როგორც 2022 წელთან, ასევე, 2019 წელთან შედარებით. საერთაშორისო ვიზიტორების ვიზიტები 88%-ით არის გაზრდილი გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით. გაზრდილია ვიზიტების რაოდენობა სამიზნე ქვეყნებთან: გერმანია 12.3%-ით, ისრაელი 25%-ით, ლატვია 241.4%-ით, ლიეტუვა 136%-ით, ყაზახეთი 98.7%-ით, ბრიტანეთი 41.2%-ით, საუდის არაბეთი 31%-ით, თურქეთი 51.1%-ით. მიმდინარეობს რეგიონის პოპულარიზაცია სამიზნე ქვეყნებში. აქტიურად ჩაეშვა და მიმდინარეობს მარკეტინგული ონლაინკამპანიები 10 ქვეყანაში. გრძელდება რეისების განახლება და დამატება ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტში. 31 ივლისს განახლდება კვირაში 2 სისიჩით ფრენები ლიეტუვიდან. გაიზარდა შიდა ფრენების რაოდენობაც, რაც გაამარტივებს ბათუმთან წვდომას როგორც შიდა, ასევე საერთაშორისო ვიზიტორებისთვის და, რაც მთავარია, კერძო სექტორს მისცემს საშუალებას, მათი სერვისები და ტურისტული პროდუქტები მოაზრდონ რეისებს.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კორექტირებული 2023 წლის ბიუჯეტი პირველად გადააჭარბებს 600 მლნ ლარს. რეგიონის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძემ მთავრობის სხდომაზე რესპუბლიკური ბიუჯეტის ზრდის ტენდენციებზე განაცხადა ყურადღება. მთავრობის მეთაურის განცხადებით, ბიუჯეტის ზრდა იმ ეკონომიკური დადებითი ტენდენციების, ტურიზმისა და ბიზნესის ნდობის და აქტივობის დამსახურებაა, რომელიც არის როგორც ქვეყანაში, ასევე რეგიონში. წინა წლებთან შედარებით, უკვე 2025 წლისთვის, რეგიონის რესპუბლიკური ნაერთი ბიუჯეტი არანაკლებ მილიარდი ლარი იქნება.

- მინდა აღვნიშნო, რომ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოში წარვადგინეთ კორექტირებული 2023 წლის ბიუჯეტი და ის პირველად გადააჭარბებს 600 მლნ ლარს, რაც ნიშნავს, რომ ჩვენ, პრაქტიკულად, გავაორმაგეთ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტი, რაც მოგვცემს საშუალებას, კიდევ უფრო მეტი სოციალური და ჯანდაცვის პროგრამა განვახორციელოთ, კიდევ უფრო მეტი სკოლა ავაშენოთ, კიდევ უფრო მეტი ახალგაზრდას დავუფინანსოთ სწავლა, კიდევ უფრო მეტი გზა დავაგოთ და, რაც ყველაზე მთავარია, კიდევ უფრო მეტად ვიზრუნოთ რეგიონის განვითარებასა და რეგიონის თითოეულ მცხოვრებზე, მათ კეთილდღეობაზე, - განაცხადა თორნიკე რიჟვაძემ.

აჭარის 2023 წლის ბიუჯეტის კორექტირების ფარგლებში, 32 მლნ ლარზე მეტით იზრდება მუნიციპალიტეტზე გადასაცემი ტრანსფერების მოცულობა და შეადგენს 150 მლნ ლარს. აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ მთავრობის სხდომაზე აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტის კორექტირების შედეგად ჩანმრთე-

ლობის და სოციალური დაცვის კუთხით დაფინანსებულ პროექტებზე განაცხადა ყურადღება. ბიუჯეტში განხორციელებული ცვლილების შედეგად, ბაღურის მძიმე დაავადებების მკურნალობა ბენეფიციარებს სრულად დაუფინანსდება. გაიზრდება გულის ქირურგიის დამატებითი სამედიცინო მომსახურების დაფინანსება. ასევე, სრულად დაფინანსდება გაფანტული სკლეროზით, რევმატიული ართრიტის მძიმე ფორმით, ფსორიოზული ართრიტით დაავადებული პაციენტებისთვის საჭირო ძვირად ღირებული მედიკამენტები. ონკოლოგიურ პაციენტებს მომსახურება დაუფინანსდება სრულად გათვალისწინებული ტარაფის ფარგლებში. გაზრდილი ბიუჯეტის ფარგლებში, გაიზრდება ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და საზღვაო აკადემიის სტუდენტების დაფინანსება. ასევე, იზრდება ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და საზღვაო აკადემიის სტუდენტების დაფინანსების ბიუჯეტი. ცვლილებების შედეგად იზრდება სპორტის დეპარტამენტის ბიუჯეტი და ასახული იქნება გაზრდილი ჯილდოები სპორტსმენებისა და მწვრთნელებისთვის.

აჭარის ყველა მუნიციპალიტეტში ვითარდება სპორტული ინფრასტრუქტურა. ქედში სასპორტო სკოლის მშენებლობა იწყება. პროექტი თვალისწინებს საფეხბურთო კლუბ „ბეთლემის“ სათამაშო მოედნის რეაბილიტაციასა და საფეხბურთო სტადიონის ინფრასტრუქტურის მოწყობას. ბათუმში თანამედროვე სტანდარტების ქადრაკის სასახლის მშენებლობა იწყება. პროექტში გათვალისწინებული იქნება 2 სატურნირო დარბაზი, 8 სამეცადინო ოთახი, აღმინისტრაციული, საკონფერენციო ოთახები, სპორტულ-ლიტერატურული სივრცე საჭადრაკო ბიბლიოთეკით.

ბათუმის ბიუჯეტი 23 200 000 ლარით გაიზარდა

მანანა ტაბიძემ 577 10 15 17

ქალაქ ბათუმის საკრებულოში წარმოდგენილი ცვლილებების პროექტის თანახმად, ბათუმის ბიუჯეტი 23 მილიონ 200 000 ლარით გაიზარდა და საერთო ჯამში 361 მილიონ 200 000 ლარით განისაზღვრა. საკრებულოს დეპუტატებმა ცვლილებებს 21 ივლისს გამართულ სხდომაზე დაუჭირეს მხარი.

დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების განხილვამდე, დრო დეპუტატების ინიციატივებს და შენიშვნებს დაეთმო, გაცხადდა არაერთი პოლიტიკური განცხადებაც, რასაც ურთიერთბრალდებები და სიტყვიერი დაპირისპირებები მოჰყვა. სხდომას ბათუმის მერი დავით ბერიძე და ძირითადი შეკითხვებიც სწორედ არჩილ ჩიქოვანის მისამართით დაისვა. ოპოზიციის წარმომადგენლების განცხადებით, მერიის სტრუქტურებიდან მათთვის საჭირო ინფორმაციის მიღებას ვერ ახერხებენ, პრეტენზია გამოითქვა უნებართვო მშენებლობების, პარკირების პრობლემების, დღემდე დაუსრულებელი ღამის თავშესაფრის, ტურისტულ სეზონზე აღმოჩენილი

ბარველების თაობაზე და დაწყებული დეგენერაციის განცხადებით, მერიის სტრუქტურებიდან მათთვის საჭირო ინფორმაციის მიღებას ვერ ახერხებენ, პრეტენზია გამოითქვა უნებართვო მშენებლობების, პარკირების პრობლემების, დღემდე დაუსრულებელი ღამის თავშესაფრის, ტურისტულ სეზონზე აღმოჩენილი

„მოსახლეობის ბარკვეული სოციალური კატეგორიების ერთჯერადი მატერიალური დახმარების“ პროგრამის ფარგლებში...

ნაიღი ხმარობის 27 48 93

აჭარის განვითარებისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს პროგრამით - „მოსახლეობის გარკვეული სოციალური კატეგორიების ერთჯერადი მატერიალური დახმარება“, გასული 6 თვის მონაცემებით, 180 მოქალაქე 229 845 ლარით დაფინანსდა

2023 წელს პროგრამის სრული ბიუჯეტი 471 025 ლარია და ერთჯერადი მატერიალური დახმარება გა-

ეწევა არაუმეტეს 311 მოქალაქეს. პროგრამა მოიცავს: 100 წელს გადაცილებული მოქალაქეებისათვის ერთჯერად მატერიალურ დახმარებას, თითოეულზე 1 000 ლარის ოდენობით, ბიუჯეტი 65 000 ლარს შეადგენს; ერთჯერადი მატერიალური დახმარების გაცემა იმ ოჯახებზე, სადაც დაიბადება ტყუპი - ტყუპისცალზე 1 000 ლარის ოდენობით, ბიუჯეტი - 150 000 ლარი; მზრუნველობამოკლებულ პირთა მატერიალური მხარდაჭერა, დამოუკიდებ-

ელი ცხოვრებისათვის მომზადების ხელშეწყობა, საზოგადოებაში სრული რეინტეგრაცია, ბიუჯეტი - 104 025 ლარი; 2008 წლის რუსული აგრესიის შედეგად დაღუპულთა, დაზიანების შედეგად შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე მეომართა და 2012 წელს ავღანეთში დაღუპულ სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახების დახმარება - პროგრამის ფარგლებში, დედისა და ქალთა საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით, მატერიალური დახმა-

რება გაეწია დედებსა და მეუღლეებს, თითოეულს 1 000 ლარის ოდენობით, ხოლო ავგისტოს თვეში ერთჯერადი მატერიალური დახმარება გაეწევა მეომრების ოჯახებს, თითოეულს - 3 000 ლარის ოდენობით, ბიუჯეტი - 112 000 ლარი; ერთ წლამდე ასაკის ბავშვის შშმ სტატუსის მქონე მშობელთა და შშმ სტატუსის მქონე ორსულ ქალებზე ერთჯერადი მატერიალური დახმარება 2 000 ლარის ოდენობით, ბიუჯეტი - 40 000 ლარი.

„ეტალონის“ გამარჯვებული

ოთარ ცინაიძე 599 85 21 14

საქართველოს საპატრიარქოს ხიჭაურის წმინდა გრიგოლ ხანძთელის სახელობის სკოლის XI კლასის მოსწავლე მამუკა ცინცაძე, საქართველოს ეროვნული ინტელექტ-ჩემპიონატ „ეტალონის“ 2023 წლის გამარჯვებულია. შუახვევის მუნიციპალიტეტს მედაპროექტ „ეტალონის“ ორგანიზატორი გოჩა ტყეშელაშვილი სტუმრობდა. მან და შუახვევის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებმა მამუკა ცინცაძე, მისი მასწავლებლები, მამუკას მშობლები მერიაში მიიპატივეს. მუნიციპალიტეტის მერმა ომარ ტაკიძემ, საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძემ, გოჩა ტყეშელაშვილმა, მამუკას კლასის ხელმძღვანელმა ირა აბულაძემ, გეოგრაფიის მასწავლებელმა დავით სამინძემ, შუახვევის რესურსცენტრის წარმომადგენელმა ვლადიმერ თავდგირიძემ, მამუკას მშობლიური სოფელ ჭალაბაშვილების საჯარო სკოლის პედაგოგმა მანანა ხუჯაძემ „ეტალონის“ გამარჯვებულს წარმატება მიულოცეს და ბედნიერი მომავალი უსურვეს.

გოჩა ტყეშელაშვილმა საგანმანათლებლო პროექტში გამარჯვებულს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სახელით, 1000-ლარიანი ვაუჩერი და დიპლომი გადასცა. მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელების სახელით, ომარ ტაკიძემ მამუკა ცინცაძე 200-ლარიანი ვაუჩერით დასაჩუქრა. მამუკას დედა ნატალია დავითაძემ, მამა - ეგნატე ცინცაძემ მამუკას ცოდნის შემფასებლებს მადლობა გადაუხადეს.

- მადლობა დღევანდელი ღონისძიების ორგანიზატორებს, - თქვა მამუკამ, - შრომას, სწავლას შედეგი რომ მოაქვს, ნათლად დავრწმუნდი. ჩემი ცხოვრების დიდ გზაზე პირველი წარმატება მოვიპოვე. იმედია, კიდევ მრავალს მივაღწევ.

ბსუ-ის სავიდეო არქეოლოგიური კრატეიკის სასწავლო კურსი

ნაიღი ხმარობის 27 48 93

ბსუ-ის ისტორიის სპეციალისტის II კურსის სტუდენტებმა სასწავლო კურსის „საველე არქეოლოგიური კრატეიკის“ ფარგლებში, მონაწილეობა მიიღეს გონიო-აფხაზის ციხის ტერიტორიაზე წარმოებულ, არქეოლოგიური ექსპედიციის მუშაობაში, ასევე, მონაწილეობა მიიღეს ციხის ტერიტორიაზე წარმოებულ, არქეოლოგიური ექსპედიციის მუშაობაში, ასევე, მონაწილეობა მიიღეს ციხის ტერიტორიაზე წარმოებულ, არქეოლოგიური ექსპედიციის მუშაობაში.

ალური სამუშაოების განხორციელების უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბებას სრულყოფა წარმოადგენდა. პრაქტიკის ფარგლებში, სტუდენტებმა მიიღეს სრულფასოვანი მონაწილეობა საველე და კამერალურ სამუშაოებში. მათი ჩართულობით მოხდა არქეოლოგიური გათხრების წარმოება, დღიურის შედგენა, მასალის ფოტოფიქსაცია, მოპოვებული მასალების კამერალური დამუშავება და პასპორტიზაცია.

არქეოლოგიური გათხრები უნივერსიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს მხარდაჭერით განხორციელდა.

„არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა - ადგილობრივ ახალგაზრდებში“

თამაზ მგზავრიძე 27 48 94

დასრულდა პროექტი „არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა ადგილობრივ ახალგაზრდებში“, რომელიც ხულოს მუნიციპალიტეტის მერიის ორგანიზებითა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის მხარდაჭერით მიმდინარეობდა

პროექტი ხულოს მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდებისათვის ითვალისწინებდა ტრენინგ-სემინარებს შემდეგი მიმართულებებით: „კიბერსივრცისა და კიბერუსაფრთხოების არსი, გამოწვევები და შესაძლებლობები“; „ევროატლანტიკური პროცესის მნიშვნელობა და პერსპექტივები“; „კომუნიკაციების სტრატეგიები და გამოწვევები მედია-წინააღმდეგობის კონტექსტში“.

ტრენინგის აქტიური და წარმატებული მსმენელებისათვის დაგეგმილია საინფორმაციო-გაცნობითი ტური კურორტ ბეშუმში, გოდერძის ალპურ ბოტანიკურ ბაღსა და მწვანე ტბაზე.

„შაშვი, შაშვი, მაყვალნი“ სარაევოს 29-ე საერთაშორისო კინოფესტივალის საკონკურსო პროგრამაში

სარაევოს 29-ე საერთაშორისო კინოფესტივალის საკონკურსო პროგრამაში სათაურშივე აღნიშნული ქართული მხატვრული ფილმის გარდა კიდევ ორი ქართული ფილმი მონაწილეობს!

„შაშვი, შაშვი, მაყვალნი“ ერთად სარაევოს ფესტივალზე დო-

კუმენტური ფილმების საკონკურსო პროგრამაში აჩვენებენ ანა ძიამ-

შიძას „ავტოპორტრეტი ზღვარზე“ და გიორგი ფარქოსაძის „რეკვიემი ზაფხულის სიციხიან დღეებს“. წარმატებები ვუსურვოთ ქართულ ფილმებს!

სარაევოს კინოფესტივალი 1995 წლის ოქტომბერში, სარაევოს ალყის დროს დაარსდა. მისი მიზანი სარაევოს მულტიკულტურული და ტოლერანტული გარემოს აღდგენა და შენარჩუნება იყო. ალყისა და მიძიმე ზოგადი ფონის გამო ორგანიზატორები დამსწრეთა მცირე რაოდენობას ელოდნენ, მაგრამ მათდა გასაკვირად, ორკვირიან ფესტივალს 15 ათასამდე ადამიანი დაესწრო, მათ შორის სხვადასხვა ქვეყნიდან. მას შემდეგ ფესტივალი ყოველწლიურად ტარდება.

ელენე ნავერიანის ფილმში „შაშვი, შაშვი, მაყვალნი“, რომელსაც მხატვრული ფილმების საკონკურსო პროგრამაში ნახავს სარაევოს კინოფესტივალის მაყურებელი, ქალის, ეთეროს, მთავარ როლს ბათუმელი მსახიობი ეკა ჩავლეიშვილი ასრულებს. მოგვხსენებთ, ეს ფილმი კანის საერთაშორისო კინოფესტივალის დამოუკიდებელ საკონკურსო სექციაშიც აჩვენეს. ვფიქრობთ, ეს საინტერესო კინონაწარმოები კიდევ ბევრი კინოფესტივალის და არაერთი ჯილდოს მფლობელი გახდება.

ბაიო მიჯანულო

პროექტის მეორე ეტაპი

გოტემ ცაბაძე 27 48 94

შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერიაში ასოციაცია „შავი ზღვის ეკო აკადემიის“ ორგანიზებით, პროექტის მეორე ეტაპის კორიდაორების ხელშეწყობა სამხრეთ კავკასიაში“ ფარგლებში, საინფორმაციო შეხვედრა ჩატარდა. პროექტის კოორდინატორმა ირაკლი გოგოლაძემ, ფასილიტატორებმა გულო სურმანიძემ, ვახტანგ კონცეპტივმა, მობლიზატორმა მანანა ქარცივაძემ დამსწრეთა გააცნეს ის მიზნები და ამოცანები, რასაც პროექტი ითვალისწინებს. აღნიშნეს, რომ მას ახხორციელებს WWF-ის კავკასიის პროგრამის ოფისი გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების სამინისტროს (BMZ) ფინანსური დახმარებით, გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკის (KfW) მეშვეობით. პროექტის საკონსულტაციო მომსახურებას უზრუნველყოფენ კომპანია „GOPA Consultants“-სა და „DFS“-ის კონსორციუმები.

აჭარაში, კერძოდ, შუახვევის და ხულოს მუნიციპალიტეტებში, პროექტის მეორე ეტაპის ადგილობრივი პარტნიორია ასოციაცია „შავი ზღვის ეკო აკადემია“.

რა გავლენას მოახდენს რუსეთ-უკრაინის ომი პოსტსაბჭოთა ქვეყნების მომავალზე?

ლავა ხომბერიძე 593 50 82 69

30 წელია უკრაინა დამოუკიდებლობის გზას ადგას. ეს გზა რთულია და წინააღმდეგობით სავსე. ამ ხნის განმავლობაში უკრაინული სახელმწიფო რუსეთის მხრიდან ბევრ დაბრკოლებას აწყდება

ეს ქვეყანა დროდადრო სეპარატიზმს აღვივებდა, მეზობელ კოლონას ქმნიდა, ეკონომიკურ სანქციებს უწესებდა, რამაც სასურველი შედეგი არ მოუტანა. ყირიმის ანექსიამაც ვერ გატეხა უკრაინელები და ახლა მსოფლიო რუსეთსა და უკრაინას შორის ცივილიზაციური ომის მომსწრე გახდა...

გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ უკრაინაში მესამე მსოფლიო ომი მიმდინარეობს რუსეთსა და ცივილიზებულ მსოფლიოს შორის. ამიტომ ძნელია იმის თქმა, როგორი იქნება მსოფლიო თუნდაც ათი ან ოცი წლის შემდეგ, არც ის ვიცით, მსოფლიოს გადაინაწილებას რომელი სახელმწიფოები შეეწირება და ვინ ისარგებლებს ამ ყველაფრით. ცხადია, სანამ პლანეტა იარსებებს, იქნება აგრესორიც და მისი მსხვერპლიც ქვეყანაც.

ხესახელმწიფოების მიზანი ადრეც და ახლაც გავლენის სფეროების მოპოვებაა, მაგრამ 21-ე საუკუნეში

ართ, ან კლავენ, ანდა ძალაუფლებას ართმევენ. ვერც უკრაინა დაიხვეს უკან, ომის შეჩერება ოკუპირებული ტერიტორიების დეოკუპაციის გარეშე ამ ქვეყნის დაშლას გამოიწვევს. ეს კარგად აქვს გაცნობიერებული უკრაინულ სამხედრო ელიტას. რუსეთი ცდილობს ომის გაყინვას, რათა დრო მოეგოს, რაც საშუალებას მისცემს, გაუარესებული ეკონომიკური მდგომარეობა გამოასწოროს, ჩინეთის პირველი და მეორე ომი ამის თვალსაჩინო მაგალითია...

რუსეთის ნდობა რომ არ შეიძლება, უკრაინელებმა ყველაზე კარგად იციან. კრემლი ძალიან უფრთხის უკრაინის კონტრშეტევას. თუ უკრაინელებმა შეძლეს თუნდაც მე-

ნაწილად დაეყო და დასავლეთთან ევაჭრა. სწორედ ამის შესახებ საუბრობს უკრაინის შეიარაღებული ძალების დაზვერვის ხელმძღვანელი ბუდანოვი: „პუტინის კიევის სწრაფად დაპყრობის მხოლოდ ერთი გეგმა ჰქონდა და ის ითვალისწინებდა კიევიდან 30 კილომეტრში მდებარე გოსტომელის აეროდრომის აღებას და იქ რუსი მედესანტეების დაშვებას, რის შემდეგაც მათ კიევის ცენტრისკენ უნდა შეეტეოთ“...

ეს გეგმა კრემლს სისრულეში რომ მოეყვანა, ცხადია, უკრაინას ძალიან გაუჭირდებოდა სუვერენიტეტის შენარჩუნება.

სხვათა შორის, ომის პერიოდში ცნობილი გახდა, რომ აშშ-ის სადაზ-

წელი თუ გაგრძელდება, რუსეთის ეკონომიკა ჩამოიშლება...

ამ ქვეყანამ დაარღვია მარცვლენის შეთანხმება თურქეთთან და უკრაინასთან. როგორც ცნობილია უკრაინა მარცვლენის ერთ-ერთი უმსხვილესი ექსპორტიორია მსოფლიოში. ამ შეთანხმების ჩაშლით კრემლი ცდილობს, ძირითადად აფრიკაში, ეკონომიკური დივერსია განახორციელოს, მიზანი - მსოფლიოში სასურსათო ქაოსის შექმნა, რაც გამოიწვევს აფრიკიდან მილიონობით ლტოლვილის გადინებას ევროპაში, რათა დასავლეთი დაზარალოს, ანუ კრემლს სურს უკრაინის მხარდაჭერისთვის აშშ და ევროკავშირი დასაყუდოს.

ამ მიმართებით მთავარია, დასავლეთი იყოს ერთიანი და სეპარატიტულ მოლაპარაკებებში არ შევიდეს პუტინთან. როგორც ჩანს, ამ უკანასკნელს ამის იმედი აქვს. „დარწმუნებული ვარ, ერთად მივიღებთ უფრო სამართლიან, მრავალპოლუსიან სამყაროს,“ - ამბობს პუტინი.

რას გულისხმობს რეალურად პუტინისეული მრავალპოლუსიანი სამყარო? ექსპერტთა თქმით, ესაა გავლენის სფეროებად დაყოფილი მსოფლიო, გარშემორტყმული ეკლიანი მავთულებით, ბლოკოსტებითა და სათვალთვლო პუნქტებით, როგორც ცივი ომის დროს, როდესაც აშშ-მა და საბჭოთა კავშირმა მთელი მსოფლიო გადაინაწილეს გავლენის სფეროებად, მაგრამ ახლა, როგორც აღვნიშნეთ, 21-ე საუკუნეა. დასავლეთმა გააცნობიერა რუსეთის რეალური განზარაბვა ახალი იმპერიის აღორძინების შესახებ, ანუ თუ აგრესიას შეეგუება, უარეს შედეგს მიიღებს, ამიტომაც ეხმარება დასავლეთი უკრაინას სახელმწიფოებრიობის შენარჩუნებაში და ყველაფერს აკეთებს, რომ რუსეთთან ომში მოიგოს.

უდავოა, რომ რუსეთ-უკრაინის ომს ეპოქალური გავლენა ექნება ევროპაზე და მით უმეტეს პოსტსაბჭოთა ქვეყნების მომავალზე. თუ უკრაინა დამარცხდა ამ ომში, ეს პოსტსაბჭოთა რესპუბლიკებს (საქართველო, უკრაინა, მოლდოვა, აზერბაიჯანი, სომხეთი და შუა აზიის ქვეყნები) ძალიან დიდი რისკის ქვეშ დააყენებს, მათი განვითარება კიდევ უფრო შეფერხდება, ხოლო თუ უკრაინა მოიგებს (რაც ძალიან რეალურია), ეს ყველა ჩამოთვლილი რესპუბლიკისთვის მომგებიანია, რაც ჩვენი ქვეყნისთვისაც მნიშვნელოვანია, დაჩქარებს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების დეოკუპაციას, ეს კი ჩვენი სანუკვარი მიზანია.

რას გულისხმობს რეალურად პუტინისეული მრავალპოლუსიანი სამყარო? ექსპერტთა თქმით, ესაა გავლენის სფეროებად დაყოფილი მსოფლიო, გარშემორტყმული ეკლიანი მავთულებით, ბლოკოსტებითა და სათვალთვლო პუნქტებით, როგორც ცივი ომის დროს, როდესაც აშშ-მა და საბჭოთა კავშირმა მთელი მსოფლიო გადაინაწილეს გავლენის სფეროებად, მაგრამ ახლა, როგორც აღვნიშნეთ, 21-ე საუკუნეა

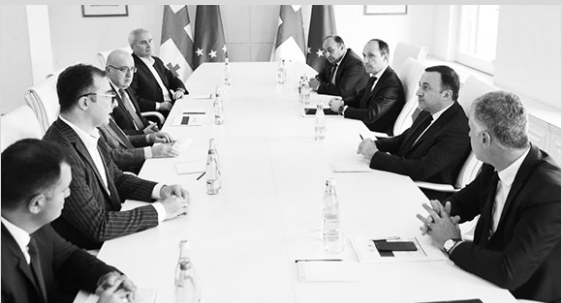
ნეში მსოფლიო აღარ შეეგუება საერთაშორისო ნორმების დარღვევას, მით უმეტეს სუვერენული ქვეყნის წინააღმდეგ. რუსეთ-უკრაინის ომი წელიწადნახევარია მიმდინარეობს და უკვე შეიძლება გარკვეული დასკვნის გაკეთება. ამ ქვეყანამ შეძლო არა მხოლოდ ეკონომიკურად რუსეთის არმიას, არამედ კონტრშეტევასაც გადასულიყო. ბელგოროდში პროუკრაინული ძალების რიგად ამის მკაფიო მაგალითია. ამ რიგად ჰქონდა როგორც პოლიტიკური, ისე სამხედრო მნიშვნელობა. ასეთი თავდასხმები ძალიან მომგებიანია, რადგან ამ ლოკალურმა ინციდენტმა რუსეთის აგრესიონის, რომ უსაფრთხოდ ვერ იქნება და რაც დრო გავა, მასზე თავდასხმები მოიმტებებს. უკრაინულმა არმიამ გამოვიტოვა რუსული არმია ბახმუტში. ახლა წარმატებულ სამხედრო ოპერაციას უკრაინელი სამხედროები დონეცკის რეგიონში და ყირიმის ახლოს ახორციელებენ, რაშიც მნიშვნელოვანი წვლილი დასავლეთს შეაქვს. ამ ომმა ბევრ რამეს ახადა ფარდა, მაგალითად, ევროპის ერთიანობა წარმოაჩინა, ვენდავთ როგორი თანადგომა და მხარდაჭერა გამოუცხადეს ევროპის წამყვანმა სახელმწიფოებმა უკრაინას...

ლიტობოლის, მარიუპოლის ანდა ყირიმის აღება, ეს, პრაქტიკულად, რუსეთის მარცხს ნიშნავს. ასეთი კონტრშეტევა ხორციელდება, რასაც დასავლეთი იმედით შეშფურებს. არადა, ერთი წლის წინ რუსეთი (და დასავლეთიც) არ ელოდა მოვლენების ასეთ განვითარებას. ალბათ ვერ წარმოიდგენდნენ, რომ ასეთ წინააღმდეგობას წააწყდებოდნენ. ყველა ფაქტობრივი მონაცემი არსებობს, რომ რუსეთს ინვენტარი, სიმბოლიკა ჰქონდა ჩატანილი უკრაინაში, ანუ მოსკოვს 1945 წლის 9 მაისის გამარჯვების აღლუმის ჩატარება კიევი ჰქონდა დაგეგმილი. უკრაინული არმიის ძალისხმევით კრემლს ეს განზარაბვა ჩაუფლავდა. ცხადია, რუსეთი ასეთ გაუიანურებულ კონფლიქტს არ ელოდა. მისი ჩანაფიქრით ბლიცკრიგი უნდა გავლენ უკრაინა, ორ დღეში აეღო კიევი და დაესვა მარიონეტული ხელისუფლება უკრაინაში, ანდა ეს ქვეყანა ორ

ვერვო სტრუქტურებს, მოპოვებული ჰქონდათ გოსტომელის აეროდრომის აღება და მედესანტეების საშუალებით კიევის სწრაფი დაპყრობის პუტინის საიდუმლო გეგმა, რაც უკრაინის უმაღლეს ხელისუფლებას რუსეთის თავდასხმამდე გაუზიარეს. კრემლი, ასევე, არ ელოდა მძლავრ ეკონომიკურ სანქციებს, რაც დასავლეთმა განახორციელა. ექსპერტთა აზრით, სანქციები უფრო გრძელვადიან პერიოდში იქნება ეფექტური, თუმცა მოკლევადიან პერიოდშიც კი გარკვეული ზიანი მიაღწია რუსეთის ეკონომიკას - ევროპულმა კომპანიებმა დატოვეს რუსეთის ბაზარი, გარდა ამისა, რუსეთის გასაღების ბაზარი შემცირდა... თამამად შეიძლება ითქვას, რომ რუსული ეკონომიკის არღვევა დაწყებული, თუმცა მისი დამარცხებისთვის მხოლოდ ეს არ არის საკმარისი. ანალიტიკოსთა თქმით, სანქციები დაახლოებით კიდევ ერთი

რთველის სუბსიდირება ნელსას ბაბრძელდება

მთავრობის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ღარიბაშვილის ხელმძღვანელობით, მთავრობის ადმინისტრაციაში მიმდინარე წლის რთველის მოსამზადებელი შეხვედრა გაიმართა და კონკრეტული ნაბიჯები დაიგეგმა. ინფორმაციაში აღნიშნულია, რომ მიღებული გადაწყვეტილებით, რთველის სუბსიდირება წელსაც გაგრძელდება - სახელმწიფო ყურძენს 20 თეთრით დასუბსიდირებს და 1 კგ თეთრი ყურძნის ფასი, სულ ცოტა, 90 თეთრი იქნება.

„გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ოთარ შამუგიას განცხადებით, მნიშვნელოვანია, რომ ღვინის ექსპორტი იზრდება, შარშან 30%-მდე ზრდის მაჩვენებელი დაფიქსირდა და წელსაც - 6 თვეში ძალიან მაღალი ზრდა გვაქვს. შარშან მსოფლიოს 66 ქვეყანაში ექსპორტირებულია დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში რეკორდული რაოდენობის - 103 მილიონი ლიტრი (252 მლნ დოლარის ღირებულების) ღვინო. მინისტრის თქმით, ღვინის ექსპორტთან ერთად იზრდება მოთხოვნა ხარისხიან ყურძენზეც. კლიმატური პირობების გამო, მოსალოდნელია, რომ წელს ყურძნის მოსავლის ნაწილი არასათანადო ხარისხის იქნება. მთავრობის გადაწყვეტილებით, სახელმწიფო კომპანიები დაზიანებულ ყურძენსაც მიიღებენ და ჩაუბარებელი ყურძენი არ დარჩება. მთავრობის ადმინისტრაციაში გამართულ შეხვედრას

ახლა თითქმის ყველა დასავლელი ლიდერი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ რუსეთი ამ ომში მარცხდება. „რუსეთი უკრაინის წინააღმდეგ ომში გეოპოლიტიკურად უკვე წაგებულია, ის ახლა გადაიქცევა ჩინეთის ვასალ სახელმწიფოდ“, - განაცხადა საფრანგეთის პრეზიდენტმა მაკრონმა. ექსპერტთა აზრით, დასავლეთის ამოცანა მარტივია - რუსეთი არა მხოლოდ ბრძოლის ველზე უნდა დამარცხდეს, არამედ პოლიტიკურადაც და ეს ყველა ავტორიტარული რეჟიმისთვის იყოს გაკეთილი, რათა აღარავის მოუნდეს აგრესიის წამოწყება. სამწუხაროა, ეს ომი შეიძლება კიდევ აღიზანს გაგრძელდეს. იგი ახლა ისეთ ფაზაშია, არცერთ მხარეს არ აქვს უკან დახევისა და მანევრირების საშუალება. პუტინმა იცის, უკან რომ დაიხიოს, ეს კატასტროფით დამთავრდება მისთვის, მას მოიშორებენ, რუსეთში დამარცხებული ლიდერი არ უშვ-

უხსოვარი

პუტინი მარცვლენის ინიციატივიდან გასვლით მსოფლიოში ხელგონურ შიმშილს ქმნის და კარგ შემოსავალს იღებს, - განაცხადა ევროკავშირის უმაღლესმა წარმომადგენელმა ჯოზეფ ბორელმა. მისი თქმით, რუსეთი კარგ შემოსავალს იღებს საკუთარი მარცვლენისა და მინერალური სასუქის ექსპორტით. და კიდევ უფრო მეტ შემოსავალს მიიღებს ახლა, როდესაც ფასები გაიზარდა მას შემდეგ, რაც მარცვლენის ინიციატივა მოკლა და უკრაინულ პორტში ინფრასტრუქტურა განადგურა. „მივიჩინეთ, რომ საერთაშორისო საზოგადოებამ მტკიცე რეაგირება უნდა მოახდინოს პუტინის ამ მიზანმიმართულ მცდელობებზე, მსოფლიოს ხალხებს შიმშილი მოუტანოს“, - განაცხადა ბორელმა.

***
ბულგარეთს, უნგრეთს, პოლონეთს, რუმინეთსა და სლოვაკეთს სურთ, ევროკავშირში უკრაინული მარცვლენის იმპორტზე დაწესებული აკრძალვა მინიმუმ წლის ბოლომდე გაახანგრძლივოს. პოლონეთი საზოგადოების დახურვით იმუქრება, თუკი ბრიუსელი წინადადებას არ დასთანხმდება. ევროკავშირმა მისში ნება დართო ბულგარეთს, უნგრეთს, პოლონეთს, რუმინეთსა და სლოვაკეთს, აკრძალვა უკრაინული ხორბლის, სიმინდის, რაფის და მზესუმის თესლის შიდა გაყიდვები, და ამავედროულად დაუშვა ასეთი ტვირთების ტრანზიტის სხვა ქვეყნებში ექსპორტისთვის. აკრძალვის ვადა 15 სექტემბერს იწურება.

***
პოლონეთის თავდაცვის მინისტრმა, „გაგნერის“ დაჯგუფების ბელარუსში დაგეგმილ წვრთნებთან დაკავშირებული შესაძლო საფრთხის გამო, ჯარების ქვეყნის დასავლეთ ნაწილიდან აღმოსავლეთ ნაწილში გადაყვანის განკარგულება გასცა. „წვრთნები, ან ბელარუსის არმიასთან ერთობლივი წვრთნები, უდავოდ პროვოკაციაა“, - განაცხადა პოლონეთის უშიშროების კომიტეტის მდიანმა ზბიგნევი გოფმანმა. მისივე თქმით, სამხედრო ფორმირებების დასავლეთიდან პოლონეთის აღმოსავლეთით გადაყვანის მიზანი პოტენციური აგრესორის შეკავებაა. შეგახსენებთ, ამ დღეებში ბელარუსის თავდაცვის სამინისტრომ განაცხადა, რომ პოლონეთის მახლობლად მდებარე სასწავლო პოლიგონზე „გაგნერის“ დაქირავებული ჯარისკაცებისა და ბელარუსი სპეცრაზმელების ერთობლივი წვრთნები გაიმართება.

***
ისრაელის პრემიერ-მინისტრი ბენიამინ ნეთანიაჟუ, ბოლო 15 წლის განმავლობაში პირველად, ოფიციალური ვიზიტით თურქეთს ეწევა და პრეზიდენტ რეჯეფ თაიფ ერდოღანს შეხვდება. გავრცელებული ცნობით, ნეთანიაჟუ თურქეთში 28 ივლისს გაემგზავრება, 25 ივლისს კი ერდოღანს პალესტინის პრეზიდენტ მაშუმდ აბასს უმასპინძლებს. ისრაელის პრემიერ-მინისტრი თურქეთში ბოლოს 2008 წელს იმყოფებოდა.

***
უნგრეთს უკრაინის შეიარაღებული ძალების დასახმარებლად 20 მილიარდი ევროს ღირებულების ფონდის შექმნა არ სურს. ოფიციალური ბუდაპეშტი ფონდის შექმნას იქამდე შეეწინააღმდეგება, ვიდრე კიევი უნგრეთს ბანკს „ომის სპონსორების“ სიდიდან არ ამოიღებს. ფონდი მომდევნო ოთხი წლის განმავლობაში წლიურად ითვალისწინებს 5 მილიარდი ევროს გამოყოფას ევროკავშირის ქვეყნების მიერ უკრაინისთვის იარაღის ხარჯების დასაფარავად.

როგორი შეფასება მოჰყვას „ნაციონალური მოძრაობის“ და „სტრატეგია აღმაშენებლის“ განსხვავებას ამ პარტიების გაერთიანების თაობაზე

როგორც ცნობილია, „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ და „სტრატეგია აღმაშენებელმა“ პოლიტიკური გაერთიანების შესახებ განცხადება გააკეთეს. პარტიების გაერთიანება - ლევან ხაბეიშვილმა და გიორგი ვაშაძემ ერთობლივ პრესკონფერენციაზე განაცხადეს, რომ ბრძოლას საერთო სტრატეგიით გააგრძელებენ. მათივე თქმით, პროდასავლური პარტიების ფლანგზე ქმნიან გამარჯვების პლატფორმას“ და მისი კარი ყველასთვის ღიაა

ბუნებრივია, ამ წინასაარჩევნო გადაწყვეტილებას განსხვავებული გამოხმაურება მოჰყვა როგორც მმართველი გუნდისა და ოპოზიციური სპექტრის წარმომადგენლებისგან, ისე პოლიტოლოგებისგან.

- ოპოზიციური გაერთიანების ლიდერად ისეთ პოლიტიკოსს რომ

ორჩვენ, ვისაც ოპოზიციური მიტინგზე კი მიკროფონი წაართვეს და ტრიბუნაზე ჩამოაგდეს, გასაგებია, როგორი კრიზისი აქვთ პარტიაში, - ასე ეხმაურება უმრავლესობის დეპუტატი **ბურჯანაძე** „ნაციონალური მოძრაობისა“ და „სტრატეგია აღმაშენებლის“ გაერთიანებას.

მაჭარაშვილის თქმით, გიორგი ვაშაძე მიხვდა, რომ მისი პარტია ვერანაირ საარჩევნო ბარიერს ვერ გადალახავს, ამიტომ საკუთარი პარტიიდან გავიდა და „ნაციონალური მოძრაობის“ საარჩევნო სიაში ჩაწერას ცდილობს. მაჭარაშვილმა აღნიშნა ისიც, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ პარლამენტში 36 დეპუტატით შევიდა, მაგრამ ახლა 20 დეპუტატით არის წარმოდგენილი და პარლამენტის უფლებამოსილების დასრულებამდე შეიძლება 10 წევრიც აღარ დარჩეს.

- საზოგადოებამ ასეთი „გაერთიანება“ ოპოზიციური სპექტრში არაერთხელ იხილა. რამდენიმე თვის წინ იყო ეგრეთ წოდებული ტრიოის - ვაშაძე-ხოშტიანი-ზურაბ ჯაფარიძის გაერთიანება. საზოგადოებას არც კი ახსოვს, როგორ გაერთიანდნენ და მერე როგორ დაიშალნენ, ამიტომ ასეთი გაერთიანებები მარცხისთვის არის განწირული, - განაცხადა გურამ მაჭარაშვილმა.

- „სტრატეგია აღმაშენებლისა“ და „ნაციონალური მოძრაობის“ გაერთიანება მოულოდნელობა არავისთვის იყო. იგულისხმებოდა, რომ ეს ორი პარტია ისედაც ერთი ხაზის მიმდევრები არიან, ვნახეთ ისიც, რომ თვითონ ოპოზიციური პარტიებშიც მათ გვერდით დამდგომი ბევრი არავინაა - შედეგი არის „ნაციონალური სტრატეგია აღმაშენებელი“, - ასე შეაფასა პოლიტოლოგმა **რამაზ საჭარაძემ** „სტრატეგია აღმაშენებლისა“ და

„ნაციონალური მოძრაობის“ გაერთიანება. როგორც აღნიშნა, ძნელი სათქმელია, ეს გაერთიანება მათი ამომრჩევლების გაერთიანებასაც გამოიწვევს თუ არა, რადგან, როგორც რამაზ საჭარაძე ამბობს, პოლიტიკაში ასე არ ხდება. ამასთან, პოლიტოლოგმა აღნიშნა, რომ ქართული პარტიები საკუთარი ამომრჩევლის ინტერესებს ნაკლებად ითვალისწინებენ.

- ამომრჩევლების გაერთიანება იქნება თუ არა, ეს ძნელი სათქმელია. როგორც წესი, ასე ცალსახად აღიქვამენ ერთმანეთს ჩაეხუტნენ და ამომრჩევლებიც ჩაეხუტნენ - პოლიტიკაში არ ხდება. ვიღაცას მოსწონს ხაბეიშვილი, არ მოსწონს ვაშაძე ან პირიქით. ასე რომ, რა მოხდება, კაცმა არ იცის. რომ თხარათ, ამომრჩევლებს ითვალისწინებენ და ისე მოქმედებენ ქართული პარტიები, მაგ პოზიციაზე არ ვარ, რადგან ძალიან ხშირად დგამენ ნაბიჯს, რომელიც ამომრჩევლის ინტერესს არ ითვალისწინებს. ეს გაერთიანებაც ახლა ამბობს, რომ ჩვენი მიზანია, ივანიშვილი გადავაგდოთ. ჰკითხეს ამომრჩევლებს, უნდა თუ არა ივანიშვილის გადაგდება და მათი მოყვანა? მგონი, არ უკითხავთ - ყველა არჩევნებით და ყველა გამოცვლივით, ივანიშვილის პარტია ამომრჩევლებში უფრო დიდი სიმპათიებით სარგებლობს, ვიდრე ეს ორი პარტია. თუკი პარტიას უნდა ხელისუფლებაში მოსვლა, მას მთელი მოსახლეობის პოზიცია უნდა აინტერესებდეს და არა მარტო თავისი ამომრჩევლის, თორემ თავისი ამომრჩევლი, მინიმუმ საკუთარი ოჯახის წევრები, ყველას ეყოლება, მაშინ გამოჰკითხოს ოჯახი და მიიღებს იმ შედეგს, რაც უნდა, - განაცხადა რამაზ საჭარაძემ.

- ეს არის ორი პარტიის ურთიერთსასარგებლო ნაბიჯი, რომელსაც არაფერი საერთო არ აქვს „ქართული ოცნების“ დამარცხებასთან - „ნაციონალური მოძრაობა“ კრიზისშია იმით, რომ არ ჰყავს მოლაპარაკე თავები და ამ ფონზე,

ვაშაძე, რომელიც თავისი გამართული, ლოგიკური, დამაჯერებელი რიტორიკით გამოირჩევა, სერიოზული ინტელექტუალური შენაძენია ენმ-სთვის, - განაცხადა პოლიტოლოგმა **პაატა ზაძარეშვილმა** „ინტერპრესნიუსთან“ ინტერვიუში „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობისა“ და „სტრატეგია აღმაშენებლის“ გაერთიანებასთან დაკავშირებით. მისივე თქმით, არც გიორგი ვაშაძეს მიუღია არასწორი გადაწყვეტილება, რადგან მისი პარტია დამოუკიდებლად 5%-იან ბარიერს ვერ გადალახავდა.

- პრაქტიკულად, დიდი ხანია, „ნაციონალური მოძრაობიდან“ ყველა ინტელექტუალური ძალა გავიდა. მას მხოლოდ და მხოლოდ მიხეილ სააკაშვილის რეპუტაცია და ავტორიტეტი შერჩა, სხვა არაფერი. აშკარად ჩანს, რომ ხაბეიშვილმა მოახდინა დისკრედიტაცია. ლაპარაკი არ შეუძლია, ვერ გაიგებ, რა უნდა. მხოლოდ ერთსა და იმავეს გაიძახის - „რუსული ოცნება“, „რუსული ოცნება“. გავიგეთ „რუსული ოცნება“, მაგრამ თვითონ ვინ არიან, „ნაციონალური მოძრაობა“ რა არის, არ ჩანს. რას სთავაზობენ საზოგადოებას, როგორ აპირებენ სიღარიბის, გეოპოლიტიკური გამოწვევების დაძლევის, არაფერზე არ ლაპარაკობს ხაბეიშვილი. ამ ფონზე, ბუნებრივია, ვაშაძე გამოირჩევა თავისი გამართული, ლოგიკური, დამაჯერებელი რიტორიკით და შენაძენად, სერიოზული ინტელექტუალური შენაძენია „ნაციონალური მოძრაობისთვის“, რა თქმა უნდა, ცალსახად და მკაფიოდ. „ნაციონალური მოძრაობას“ ამით მიემატა უბრალოდ, მოლაპარაკე თავი, რომელიც ილაპარაკებს უფრო ხშირად ენმ-ის სახელით. ეს, რა თქმა უნდა, გამოადგება „ნაციონალური მოძრაობას“ და ასევე დადებითი ვაშაძისთვისაც, რომელიც არჩევნებში მარტო თავისი პარტიით ვერ გადალახავდა 5%-იან ბარიერს, ვერც იმ გაერთიანებით, რაც იყო ზურაბ ჯაფარიძესა და ელენე ხოშტიანისთან ერთად, ამიტომ მან მიიღო სწორი გადაწყვეტილება. მისი რამდენიმე თანაგუნდელი ალბათ, მოხვდება წამყვან სიაში და პარლამენტში. ეს გაერთიანება, ნამდვილად, ორი პარტიის ურთიერთსასარგებლო ნაბიჯია, რომელსაც არაფერი აქვს საერთო გამარჯვებასთან და „ქართული ოცნების“ დამარცხებასთან. ეს არის „ნაციონალური მოძრაობის“ შიდა გაძლიერებისთვის მიმართული ისე, რომ ვაშაძის პარტიაც „სტრატეგია აღმაშენებელი“ გაძლიერდეს. ცუდი არ არის, კარგია, მაგრამ ეს არაა გამარჯვების ფორმულა ნამდვილად. ამაში დარწმუნებული ვარ, - განაცხადა პაატა ზაქარეშვილმა.

ამასთან, როგორც პოლიტოლოგი აღნიშნავს, თუ აღნიშნული ოპოზიციური პარტიების გაერთიანების გარდა, კიდევ შეიქმნება 2-3 ცენტრი, რომელიც 5%-იან ბარიერს გადალახავს, ეს იქნება „ქართული ოცნების“ დამარცხებისკენ წარმატებით გადადგმული ნაბიჯი.

ზაქარეშვილის შეფასებით, „2024 წლის არჩევნებში“ „ქართული ოცნება“ ბირველ ადგილზე გავა, მაგრამ ეს არ იქნება წარმატება თუ იმდენივე რაოდენობის ხმებს ჯამურად, პარლამენტში შესული 5%- გადალახული ოპოზიციური ძალები აიღებს.“

- ენმ-ისა და „სტრატეგია აღმაშენებლის“ განცხადება „გამარჯვების პლატფორმის“ შექმნაზე მხოლოდ მარკეტინგული ჩანაფიქრია.

თვითონაც კარგად ხვდებიან, რომ „დამარცხების პლატფორმის“ სახ-

ელს უფრო სამართლიანად აიტანდა ეს გაერთიანება. რეალური პერსპექტივა რომ მარცხის აქვთ, ეს ფაქტია, - აცხადებს საქართველოს პარლამენტის ადამიანის უფლებათა კომიტეტის თავმჯდომარე **მინდი საჭაველია**. მისი შეფასებით, არითმეტიკულად მხარდაჭერა არ ჯამდება პარტიათა გაერთიანებით, პირიქით, ამან შეიძლება მხარდაჭერა შეამციროს, რადგან ერთი პარტიის ელექტორატს შესაძლოა, მეორე პარტიის მიმართ ჰქონდეს მიუღებლობა.

გარდა ამისა, როგორც სარგველაძე აცხადებს, „სტრატეგია აღმაშენებლის“ ეს ერთობა ბარიერის გადალახვის მიზნით სჭირდება, ხოლო „ნაციონალური მოძრაობას“ რა შეიძლება მოეგო, ამას ვერავინ ხვდება.

- ეს არ იყო გადაწყვეტილება, სადამდეც ეს ორი პოლიტიკური პარტია კარგი ცხოვრების გამო მივიდა. ყველას აქვს თავისი პრობლემები და მათი გადაჭრის ხერხი უფროა ეს, რომელსაც სამწუხაროდ, ღიად ვერ საუბრობენ, მაგრამ საზოგადოებამ ამას ხედავს. „სტრატეგია აღმაშენებლის“ შემთხვევაში პრობლემა იმაშია, რომ არჩევნებისთვის არავითარი პერსპექტივა არ აქვს, დამოუკიდებლად მოიპოვოს საზოგადოების იმ ზომის მხარდაჭერა, რომელიც უზრუნველყოფს მის პოლიტიკაში ყოფნას. ამიტომ ბარიერის გადალახვის პრობლემის მქონე ეს პოლიტიკური პარტია გადაწყვეტილებას იღებს, მიეკედლოს ვინმე სხვას, უფრო დიდს და ამ გზით გავიდეს „სამშვიდობოს“. რაც შეეხება „ნაციონალური მოძრაობას“, აშკარად ჩანს, რომ პარტიის შიგნით დაპირისპირებული ფლანგებისთვის ახლა აქტიუალურია გაძლიერება. ამიტომ შეიძლება ხაბეიშვილი თვლიდეს, რომ მისი ფლანგის მხარდაჭერად ვაშაძისნაირი პოლიტიკოსის მიმართება შეიძლება კარგი ვარიანტი იყოს, ან შეიძლება ეს სულაც არ იყოს ხაბეიშვილის ვერსია. ყოველ შემთხვევაში, რა შეიძლება მოეგო „ნაციონალური მოძრაობას“, ამას ვერავინ ხვდება. მათი ბრიფინგიდან გამომდინარე კონფლიქტის პირველი ნიშნები ოპოზიციის დარჩენილ ნაწილთან, რადგან ღიად გამოცხადდა, „სტრატეგია აღმაშენებელი“ „ნაციონალური მოძრაობის“ შემდეგ ოპოზიციის ყველაზე დიდი პოლიტიკური გაერთიანება არისო და არ მგონია, ამ განცხადებას მშვიდად შეხვდნენ სხვა პარტიები, მათ შორის, ისინი, რომლებიც დღეს პარლამენტში საქმიანობენ და ვფიქრობ, სამართლიანად შეიძლება ჰქონდეთ ამბიციაც და პრეტენზიაც, - განაცხადა სარგველაძემ.

- მიგვაჩნია, რომ იმედით მომლოდინე ის ხალხი, რომელსაც „ქართულმა ოცნებამ“ იმედები გაუცრუა და ვერც „ნაციონალურმა“ აღძრა მათში მოწიწება, ჩვენი ამომ-

რჩევლები უნდა გახდნენ და ისინი „პროექტორი“ გაერთიანებისთვის არ გვემეტება, - ამის შესახებ **გიორგის** დეპუტატმა **იანო ხშირია** განაცხადა, რითაც ეკა ბესელიას განცხადებას გამოეხმაურა, რომელმაც არ გამოიციხა, რომ „ქართული ოცნების“ ყოფილია წევრებმა ახალი პოლიტიკური გაერთიანება შექმნან.

მისივე თქმით, „ქართულმა ოცნებამ“ ხმები რეალურად უნდა დაკარგოს და ეს ხმები წინასაარჩევნოდ სახელდახელოდ შექმნილია „ქართული ოცნების“ რომელიმე განაცხადს არ უნდა მიიღოს. მიუხედავად ამისა, ხეიჩა მათ წარმატებას უსურვებს და აცხადებს, რომ ბევრი ადამიანის გაერთიანების მომხრეა, რათა საბოლოოდ ბიულეტენზე „ნაციონალური მოძრაობა“, „ქართული ოცნება“ და „გირჩი“ დარჩეს.

- თუ „ქოცი“ ხარ შინაგანად, მაშინ ბიძინას უნდა მისცე ხმა და მის პარტიას. ახლა სხვებმა შექმნან იგივე ლაიტმოტივის პარტია და იმას ხმა მისცე, ამას რა შინაარსი აქვს? შესაბამისად, ისეთი პარტია, რომელიც არც „ნაცია“, არც „ქოცი“, მაგრამ მზად არის მოემსახუროს „პრონაც“, იმედგაცრუებულ ამომრჩევლებს და „პროქოცი“, იმედგაცრუებულ ამომრჩევლებს, ვართ ჩვენ. ამისთვის ვეუშობთ და ისინი არ მემეტება ისეთი პარტიებისთვის, რომლებიც წინასაარჩევნოდ სახელდახელოდ იქმნება იმისთვის, რომ „ქოცი“ ხმები არ დაკარგონ. „ქოცი“ იმსახურებენ იმას, რომ ხმები მართლა დაკარგონ და არა იმას, რომ მათ რომელიმე განაცხადს მიუხედავს ხმები, - განაცხადა ხეიჩამ.

„სტრატეგია აღმაშენებლისა“ და „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკური გაერთიანებასთან დაკავშირებით კი იაგო ხეიჩას მოსაზრება ასეთია: - დავიწყებ იმით, რომ წარმატებას ვუსურვებ ჩემს კოლეგებს, მაგრამ ეს გაერთიანება მაგონებს „ძალა ერთობაშია 2“-ს. „ძალა ერთობაშია“ რამდენად წარმატებული იყო, ამაზე შეგვიძლია პარლამენტში შეყვანის მიზანი „ქართული ოცნების“ შეცვლა იყო, მაშინ არ იყო წარმატებული. თუმცა, „ძალა ერთობაშია“ განსხვავებულია, აქ უფრო ცოტა პარტია და უფრო მოკრძალებულად გამოიყურებოდნენ, ვიდრე ამბიციურად, - განაცხადა ხეიჩამ.

მისთვის „არ გამოიძვან“ არ არსებობს

დარბაზი შაბათი 514 22 22 80

ერთიანი ეროვნული გამოცდების დაწყებისთანავე, ინტერნეტ-გვერდებში გავრცელდა ფოტო წარწერით - „7 შეიღობი და 2 შეიღობი შეიღობი ბებია მამი თათვერდი“ - რამაც საზოგადოების აღფრთოვანება და დიდი ინტერესი გამოიწვია. დედა, ბებია და ახლა აბიტურიენტიც, 45 წლის ასაკში ახალ ცხოვრებას იწყებს. 17 წლის იყო, როდესაც შურნალისტიკის ფაკულტეტზე ჩააბარა, თუმცა სწავლის გაგრძელება ვეღარ მოახერხა. დღეს ფიქრობს, რომ საკუთარი მიზნების განსახორციელებლად ბრძოლა გვიან არასდროს არის!

ქალბატონი მეგი ჩვენი სტუმარია და მისგან გავიგებთ, რას ნიშნავს 45 წლის ასაკში აბიტურიენტობა და რა გამოწვევების წინაშე აღმოჩნდა ამ არჩევანის გამო

მრავალი გამოწვევის მიუხედავად, მაინც გადაწყვიტეთ სტერეოტიპების მსხვრევა და ამ გზით ყველასთვის, მათ შორის, საკუთარი

ას გვეცხვის თითოეულ თანამშრომელს.

- რომელ ფაკულტეტზე აბარებთ?

- მომავალშიც განათლების სფეროში გვემავ განვითარებას. ვაპირებ დაწესებულების ფაკულტეტზე ჩაბარებას, რადგან ეს ის მიმართულებაა, სადაც ვხედავ ჩემს თავს.

- რეპეტიტორებთან ემზადებით?

- ქართულ და უცხო ენებში თავად მოვემზადე, ისტორიის უკეთ შესწავლაში მეგობარი უსასყიდლოდ დაამხმარა. სწორედ ქართულის გამოცდაზე გადაღებული ის ფოტო, რომელიც სოციალურ ქსელში გამოჩნდა და საზოგადოების დიდი ნაწილის აღფრთოვანება გამოიწვია.

- აუდიტორიაში რომ შეხვედით როგორ იყო აბიტურიენტების რეაქცია?

- ერთს უთქვამს, რომ შემოვიდა, დამსწრე მეგონა და თურმე აბიტურიენტი არ ყოფილა (იცინის)!

თუ არ დაინარჩები, არ იზრუნებ განვითარებაზე, შედეგი საიდან იქნება?!

- რას ურჩევთ ქალებს?

- ქალებს მინდა ვუთხრა, რომ იყენებ ძლიერებას, იზრუნე საკუთარი თავის განვითარებაზე. ნამდვილად ძლიერები ვართ, მაგრამ განვითარება გვეჭირდება ყოველთვის! საკუთარი ოცნებები არასდროს დათმონ! ჩემთვის „არ გამოიძვან“ არ არსებობს! თუ რამეს შეგეჭიდები, იქ ბოლომდე უნდა წავიდე, ისეთი შედეგი უნდა მივიღო, როგორც ჩავიფიქრე! ძალიან დიდი სურვილი მაქვს, მომზადდეს ქალებმა, რომლებსაც ჩემნაირად მოუწიათ სწავლის მიტოვება ან საერთოდ არც უფიქრიათ თავის დროზე.

- რას გვეტყვით მეუღლეზე და თქვენს სიყვარულზე?

- 2017 წელს გავიგეთ, რომ მეუღლეს სიმსივნე ჰქონდა. ძალიან იმედი მაქვს ამ ფაქტმა მიღწევა მოახერხა, ჩემზე, შეიღობზე... მალე დაიბრუნენ ჩემი ბავშვები, მე კი ახალგაზრდა დაავადებულად ვიქნები, სიყვარული

ძაბებით, მოუწესრიგებელი, მოტივით, უმარტოა! თითქოს მუქ თმაში უფრო კარგად გამოჩნდებოდა, ქმარს როგორ ვგლოვობ. ჩემი შვილის ამ სიტყვების შემდეგ თმაც მოვიწესრიგე, ჭარბწონიანი ვიყავი და დავიკელი, ვაკონტროლე კვება, დავიწყე ვარჯიში და 25 კგ მოვიშორე. წარსულს აღარ მინდა დავუბრუნდე! ვიფიქრე, რომ მინდა ვიყო ახალი, სხვანაირი, უნდა შევიცვალე! ისეთი უნდა გავხდე, რომ შვილს მოვეწონო, ჩემით იამაყოს, ვიყო სასურველი დედა. ჰოდა, მართლაც სხვანაირი გავხდი, რადიკალურად შევიცვალე. გადატვირთული გრაფიკის მიუხედავად, ვცდილობ, საკუთარი თავისთვის თავისუფალი დრო გამოვანახო და მუდმივად ფორმაში ვიყო, დიდ სიამოვნებას ვიღებ ვარჯიშით, როგორც დაღლილი და დატვირთულიც უნდა ვიყო, მაინც ვვარჯიშობ.

- დედისერთა ხართ, ამან ხომ არ განაპირობა თქვენი მრავალშვილიანობა?

- კი, დედისერთობის გამო მოკლებული ვარ დედამამშვილის სიყვარულს, ამიტომ ყოველთვის ვამბობდი, რომ მრავალშვილიანი დედა ვიქნებოდი.

- აბიტურიენტობასთან ერთად სხვა სიახლეც გაქვთ...

- ნამდვილად ასეა, ახლახან გავიგე, რომ ახალციხეში არის გვარაღი, სადაც იღებენ რეზერვისტებად ქალებს. ძალიან მიზნადვის იარაღის დაშლა-აწყობა, იქ კი ამ ყველაფერს ასწავლიან, ფორმა გაცვია და ჩვეულებრივად მუშაობ. გადაწყვიტე შესვლა და აგვისტოში ფიცსაც დავდებ!

- გმირი დედა ხართ?

- კი, რატომაც არა, გმირი დედა ვარ და სამშობლოს თუ გამოადგება, ბრძოლის ველზე მეც გავალ! სანამ ცოცხალი ვარ, ვიბრძობ ჩემი, ჩემი შვილებისა და ოჯახის ძლიერებისთვის, წინსვლისთვის, ხოლო ემიგრში ჩემი მეუღლე მელიოდება...

დაუღალავი შრომით, საკუთარი ოცნებებისადმი ერთგულებითა და დიდი პასუხისმგებლობით მეგობარსა თვს და საზოგადოებას უკვე დაუმტკიცა, რომ ძლიერი ქალია. ახლა ქალებისთვის და არა მხოლოდ ქალებისთვის, მაგალითის მიცემაც შეუძლია.

ახლახან გავიგე, რომ ახალციხეში არის გვარაღი, სადაც იღებენ რეზერვისტებად ქალებს. ძალიან მიზნადვის იარაღის დაშლა-აწყობა, იქ კი ამ ყველაფერს ასწავლიან, ფორმა გაცვია და ჩვეულებრივად მუშაობ. გადაწყვიტე შესვლა და აგვისტოში ფიცსაც დავდებ!

თავისთვის, იმის ჩვენება, რომ თუ მიზანს დაისახავ, ძალიან მოინდომებ, ასაკი საერთოდ არაფერს ნიშნავს. ყოველი შემთხვევისთვის, ჩემთვის არაფერს ნიშნავს ამ ასაკში ერთიანი ეროვნული გამოცდებზე გასვლა, რადგან განვლილი წლები შვილების აღზრდაში დავხარჯე და ახლა მივხვდი, რომ დრო მოვიდა, განვითარდეთ და წინ წავიდე. ამიტომაც გადავწყვიტე ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩაბარება. ამ ასაკში მიღებული ჩემი ეს გადაწყვეტილება ბევრისთვის, ალბათ, უცნაურია.

- რატომ მოგიწიათ წლების წინ სწავლის მიტოვება?

- 1995 წელს შურნალისტიკის ფაკულტეტზე ჩავაბარე. მალევე შევექმენი ოჯახი, მეუღლემ მითხრა, არ გამოუშავებ ამ პროფესიით, მოდი, ოჯახს მივხედოთ და მეც დავთანხმდი, იოლად დავთმე. ახლა ძალიან ვნანობ. ამაზე გული ყოველთ-

ვმორჩილებდით მამაკაცს, უკან ვიხევთ. ჩვენს ოცნებებსა და მიზნებზე უარს ვამბობთ... ქალმა, პირველ რიგში, კარიერაზე უნდა იზრუნოს. ახლა კარიერის შემდეგ დავაყენებდი დანარჩენ ყველაფერს.

- როგორც ვიცო, ბაღში მუშაობთ, ეს დიდი პასუხისმგებლობაცაა და დამოუკიდებელი არა?

- 12 წელია, რაც ვმუშაობ საბავშვო ბაღში აღმზრდელის თანაშემწედ, საქმეს სიყვარულითა და პასუხისმგებლობით ვეკიდებით მეც და ჩემი თანამშრომლებიც. აქ მუშაობა მართლაც ძალიან საპასუხისმგებლოა. პასუხს ავებ ბავშვზე, მის სიცოცხლეზე, ჯანმრთელობაზე. აქ შემოსვლის მომენტიდან, სანამ ეზო-დან არ გავა, მაქსიმალურად უნდა ვიზრუნოთ ბავშვზე, მაგრამ არ ვიღლებით. ძალიან გვიყვარს პატარები. სრულად ვიხარებთ. ბავშვებთან ურთიერთობა დიდ სიამოვნებ-

ხოლო მეორეს უბასუხია, ეგ ჩემი ძმაცაა და დედაც.

- ვისგან მიიღეთ გადამწყვეტი რჩევა, რომ ეროვნულ გამოცდებზე გასულიყავით?

- ჩემთვის მისაბამია, ძალიან კარგმა ქალბატონმა მითხრა, მოდი, სინჯე, მე მჯერა შენი, რომ ყველაფერი გამოგივაო. რეგისტრაციის ბოლო დღე იყო, დავუჯერე და მართლაც, დავტესტირებდი. აუცილებლად უნდა გადადგა ნაბიჯი, გამოვივა თუ არ გამოვივა, ამას არა აქვს მნიშვნელობა. ისიც კი რაღაცას ნიშნავს, რომ ამ ნაბიჯს გადადგამ და იფიქრებ შენს მომავალზე, განვითარებაზე. ვფიქრობ, ეს აუცილებელია ქალისთვის, მით უმეტეს, იმ ქალისთვის, რომელსაც მეუღლე აღარ მყავს და ცხოვრებაში ყველა დაბრკოლებას მარტო გადის. ადამიანი თუ იხარჩები, ყოველთვის მიიღებ დადებით შედეგს, მაგრამ

ული მხოლოდ ერთხელ მოდის. სხვათა შორის, შეიღობზე წინ ვაყენებდი, ძალიან მიყვარდა და ვაფასებდი. მარტო რომ დავარჯიშე, მეტად გავანალიზე, რა მნიშვნელობა აქვს ადამიანისთვის, ქალისთვის საკუთარი შესაძლებლობების მაქსიმალურად გამოყენებას, სწავლას, უმაღლესი განათლების მიღებას. ქალი უფრო მეტს ფიქრობს. ყოველდღიურად ეჭიდება სირთულეებს. ბრძოლა მარტო უწევს და ფიქრობს, რომ განათლებული, წარმატებული უფრო ადვილად შეძლებს პრობლემებთან გამკლავებას. მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ, ერთი ასეთი შემთხვევა მომივიდა - ჩემმა 11 წლის შვილმა მარიამამა მითხრა, დედა, მოდი, შენ ჩემი ბებია იყავი და ჩემს უფროს შვილზე ნანიკოზე მეუბნება, ის დედა იქნება ჩემიო. იცით, რა დამემართა?! ესე იგი შვილს არ უნდა, რომ მე ვიყო მისი დედა,

უკრაინა

უკრაინელ სამხედროებსა და საოკუპაციო ძალებს შორის ბახმუტის მახლობლად მძიმე ბრძოლები მიმდინარეობს, - განაცხადა უკრაინის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის პრესსპიკერმა ანდრეი კოვალევმა. მისი თქმით, თავდაცვის ძალები აგრძელებენ შეტევით ოპერაციებს ქალაქ ბახმუტის ჩრდილოეთით და სამხრეთით. „ორეზოვოვასილევკა-პრასკოვეევკას, კლეშჩევკა-ანდრეევკას მიმართულეებზე მძიმე ბრძოლები სიტუაციის შეუცვლელად გრძელდება“. - განაცხადა კოვალევმა. მისივე თქმით, მოწინააღმდეგე ძლიერ წინააღმდეგობას უწევს უკრაინელებს, იყენებს რეზერვებს, მაგრამ მნიშვნელოვან დანაკარგებს განიცდის.

აშშ-ის მიერ მიწოდებული კასეტური საბრძოლო მასალები განლაგებულია ბრძოლის ველზე და უკრაინელები მას ეფექტურად იყენებენ, - განაცხადა თეთრი სახლის სტრატეგიული კომუნიკაციების კოორდინატორმა ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში ჯონ კირბი. „ჩვენ მივიღეთ გარკვეული საწყისი უკუდავითი უკრაინელებისგან და ისინი საკმაოდ ეფექტურად იყენებენ მათ. კასეტური საბრძოლო მასალები გავლენას ახდენს რუსეთის თავდაცვით ფორმირებებზე და მანევრირებაზე“, - აღნიშნა მან. რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა რამდენიმე დღის წინ განაცხადა, რომ თუკი უკრაინა კასეტურ საბრძოლო მასალას გამოიყენებს, რუსეთი ადეკვატურად იმოქმედებს, თუმცა, გაეროს ცნობით, რუსეთმა უკრაინაში შეჭრის შემდეგ კასეტური საბრძოლო მასალა უკრაინის დასახ-

ლებულ რაიონებში არაერთხელ გამოიყენა. კასეტური ბომბები კანონით 120-ზე მეტ ქვეყანაშია აკრძალული, თუმცა ამ ქვეყნებს შორის უკრაინა, აშშ და რუსეთი არ არიან.

რუსეთმა ოდესსაზე, მიკოლაივზე და სამხრეთის სხვა დასახლებებზე თავდასხმების დროს, მხოლოდ ბოლო 4 დღის განმავლობაში სხვადასხვა ტიპის თითქმის 70 რაკეტა და Shahed-ის 90 დრონი გამოიყენა, - ამის შესახებ უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმერ ზელენსკიმ განაცხადა. „რა თქმა უნდა, ჩვენმა ჯარისკაცებმა მოახერხეს მტრის ზოგიერთი რაკეტისა და დრონის ჩამოგდება და ამისთვის

ის მაღლობს ვუხდი ჩვენი ცის თითოეულ დამცველს. სამწუხაროდ, უკრაინის საჰაერო თავდაცვის შესაძლებლობები ჯერ კიდევ არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ უკრაინის მთელი ცა დამცვალოს“, - აღნიშნა ზელენსკიმ. მისი თქმით, უკრაინა მუშაობს პარტიზორებთან საჰაერო თავდაცვის დამატებითი სისტემების მისაღებად, რომლებიც უზრუნველყოფენ ოდესისა და ქვეყნის სხვა ქალაქების დაცვას.

უკრაინის პრეზიდენტმა შავი ზღვის მარცვლეულის შეთანხმებაზე ისაუბრა და აღნიშნა, რომ გრძელდება მუშაობა მსოფლიოს მობილიზებისთვის სურსათის უსაფრთხოებისა და ნორმალური ცხოვრების დასაცავად. „მსოფლიოში არავინ არის დაინტერესებული სურსათის გლობალური ბაზრის განადგურებაში რუსეთის წარმატებით“, - თქვა ზელენსკიმ. ამასთან, მან მაღლობა გადაუხადა ქვეყნებს, რომლებმაც რუსეთის წინააღმდეგ დაწესებული სანქციები გაახანგრძლივეს. „რუსეთმა და მსოფლიოში ყველამ, ვინც გაბედავს ტერორისტების დახმარებას, უნდა იგრძნოს სანქციების მუდმივად მზარდი ზეწოლა, იქნება ეს ფიზიკური პირები, კომპანიები თუ ქვეყნები“, - აღნიშნა ზელენსკიმ.

გაეროს გენერალური მდივანი ანტონიო გუტერეში მკაცრად გამოხატა უკრაინის შავი ზღვის პორტებზე რუსეთის თავდასხმებს და აცხადებს, რომ სამოქალაქო ინფრასტრუქტურის განადგურება, შეიძლება, საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის დარღვევას

წარმოადგენდეს. როგორც გაეროს პრესსპიკერმა სტეფან დუჟარევიკმა განაცხადა, ამ თავდასხმების გავლენა მნიშვნელოვნად სცდება უკრაინის ფარგლებს, რაც გამოიხატა ნეგატიურ ეფექტში ნორბოლისა და სიმინტის გლობალურ ფასებზე. დუჟარევიკის თქმით, გენერალური მდივანი ძალისხმევას არ დაიშურებს, რათა უზრუნველყოს უკრაინული და რუსული საკვებისა და სასუქების საერთაშორისო ბაზრებზე გატანა. რუსეთმა გაეროსა და თურქეთის შუამავლობით უკრაინასთან გაფორმებული შავი ზღვის მარცვლეულის შეთანხმება ორშაბათს დატოვა და რამდენიმე საათის შემდეგ უკრაინის პორტებზე თავდასხმა დაიწყო. შედეგად, 60 000 ტონა მარცვლეული განადგურდა და მარცვლეულის ექსპორტის ინფრასტრუქტურის მნიშვნელოვანი ნაწილი დაზიანდა.

უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმერ ზელენსკიმ ხელი მოაწერა განკარგულებას გაერთიანებულ სამეფოში უკრაინის ელჩ ვადიმ პრისტაიკოს თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ, - ინფორმაციას უკრაინული მედია ავრცელებს. მათივე ინფორმაციით, ზელენსკიმ ეს გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც ვადიმ პრისტაიკომ მის სიტყვებს, რომ შეუძლია ბრიტანეთის თავდაცვის მინისტრ ბენ უოლესს სამხედრო დახმარებისთვის ყოველ დღით მაღლობა გადაუხადოს, „არაჯანსაღი სარკაზმი“ უწოდა.

ლია მახარაძე - მრავალმხრივი შემოქმედი, მასწავლებელი და დედა

თამაზ მზახარიძე 27 48 94

ქედის კულტურის ცენტრის რეჟისორმა ლია მახარაძემ იმთავითვე დაიშკრიბა უნარიანი ხელმძღვანელის, მრავალმხრივად ნიჭიერი, კარგი ადამიანისა და ხელგაზნის სახელი

იგი ხელგაზნის რაიონის სოფელ მახარაძის მკვიდრებია - მერი ლორთქიფანიძისა და ხალიდ მახარაძის ნანატრი შვილია. „გავიზარდე მუსიკის მოყვარულთა ოჯახში. ბიძაჩემი - მამის ძმა გიტარაზე ოსტატურად უკრავდა, ფანდურზე კი მამიდები, რომლებიც შესანიშნავად მღეროდნენ, ამიტომ სიმღერის, ლექსისა და ფოლკლორის სიყვარული ბავშვობიდანვე შევითვისე“, - ამბობს ლია მახარაძე.

სკოლაში სწავლისას პოეზიაში მოსინჯა ძალები, მაგრამ ბოლომდე ვერ უერთგულა. ბათუმის პედაგოგიურ ინსტიტუტში სწავლისას დაიწყო მწერალთა წრის ხელნაწერ ალმანახ „მაჭახელას“ პასუხი იმგებელი რედაქტორიც გახლდათ, რომელმაც რამდენიმე ლექსი, ჩანახატი და ნოველაც გამოაქვეყნა.

ინსტიტუტიდან 35 დღის განმავლობაში ფოლკლორულ-ეთნოგრაფიულ პრაქტიკაზე რაჭაში - ონის რაიონში ყოფნისას ზეპირსიტყვიერ ფოლკლორზე მუშაობის ფორმებს გაეცნო და შესანიშნავად გამოიყენა მომავალ საქმიანობაში. ლია ყოველთვის ხაზგასმით აღნიშნავს იმ ფასდაუდებელ ამბავს, რომელიც მას ამ სფეროში დახელოვნებისთვის პროფესორმა შუშანა ფუტყარაძემ დასწავლა.

გავუსწრებთ ბიოგრაფიულ ეპიზოდებს და უმთავრესზე გავამახვილებთ ყურადღებას, რამაც აღიარება მოუტანა ლია მახარაძეს: 2007 წლიდან ჯგუფთან ერთად დაიწყო ქედაში ეთნოგრაფიული ზეპირსიტყვიერების ნიმუშების შეგროვება. მასთან ერთად მუშაობდნენ ხარაულის საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი ქეთევან საფარიძე და ქედის კულტურის ცენტრის სპე-

ცილისტი ლეილა ბეჟანიძე, ზუნდავის, ზესოფლის, გეგელიძეების, დოლოგინის სასოფლო კლუბების ხელმძღვანელები და მახუნცეთის კულტურის დარგის სპეციალისტი, ასევე, ყველასთვის საყვარელი პოეტი და ხალხური მითქმელი გურამ არძენაძე. ჩვენთვის უდიდესი სტიმული და ოცნება იყო თუმანიშვილის სახელობის თეატრის სცენა-

დღი სიამაყით გეტყვით, რომ ფესტივალში მონაწილეობით მივლი ქვეყნის მასშტაბით ჩავუყარეთ საფუძველი ახალ ნომინაცია-კრიტერიუმს - „კატეგორია შექმნილი“. ამ კატეგორიით მივიღეთ მონაწილეობა 2022 წლის ეროვნულ ფესტივალში, გავიმარჯვეთ, რის წყალობითაც თბილისში ინსცენირების წარმოდგენის საშუალება მოგვეცა. მასში ასევე მონაწილეობდნენ ფოლკლორის დარგის მთავარი სპე-

დღი სიამაყით გეტყვით, რომ ფესტივალში მონაწილეობით მივლი ქვეყნის მასშტაბით ჩავუყარეთ საფუძველი ახალ ნომინაცია-კრიტერიუმს - „კატეგორია შექმნილი“. ამ კატეგორიით მივიღეთ მონაწილეობა 2022 წლის ეროვნულ ფესტივალში, გავიმარჯვეთ, რის წყალობითაც თბილისში ინსცენირების წარმოდგენის საშუალება მოგვეცა. მასში ასევე მონაწილეობდნენ ფოლკლორის დარგის მთავარი სპე-

დავუხადო. მისი დაუძინება და თანადგომა რომ არა, შარშან ფოლკლორის ეროვნული ფესტივალის ლაურეატი ვერ გავხდებოდი. ამ წილდომ კიდევ ერთი სასახლო ფურცელი შემატა ჩემ შემოქმედებას.

ჯერ კიდევ ინსტიტუტში სწავლის პერიოდში მოუწოდებდნენ ლიას პროფესორ-მასწავლებლები სამეცნიერო სარბიელზე ძაღების მოსინჯვას. მისი ოცნებაც ეს იყო, მაგრამ წინა საუკუნის 90-იან წლებში ქვეყანაში შექმნილმა პოლიტიკურმა ვითარებამ ამ ოცნებას ფრთები შეაკვეცა.

ლია და მისი ჯგუფის წევრები ფოლკლორის მიმართულებით მუშაობას კვლავაც აგრძელებენ. ჩაწერილი აქვთ ზეპირსიტყვიერების მრავალი ნიმუში. ემზადებიან მორიგი ტომის გამოსაცემად.

აღსანიშნავია ისიც, რომ 2018 წელს რეჟისორ გია დიასამიძის დოკუმენტურ ჟღერად „სახარავა“ მითხრობილია ქედაში ლიას ძალისხმევით ჩაწერილ საწესჩვეულებო რიტუალებსა და ტრადიციებზე.

ლიას ბიოგრაფია, მისი საქმიანობის ცალკეული ეპიზოდები სიღრმისეულ კავშირშია მის ოჯახთან, საზოგადოებასთან და მერისის ხეობის ოქტომბრის საშუალო სკოლის

ჩვენთვის უდიდესი სტიმული და ოცნება იყო თუმანიშვილის სახელობის თეატრის სცენაზე „დიდქართული აჭარულით“ შექმნილი ზეპირსიტყვიერი ფოლკლორული ნიმუშების წარმოჩენა და პოპულარიზაცია. ჩვენს მუშაობას ფესტივალის დასკვნით დაჯილდოება-კონცერტზე ქალბატონმა ეთერ თათარაიძემ და ბატონმა ამირან არაბულმა, ამ დარგის შესანიშნავმა სპეციალისტებმა, მაღალი შეფასება მისცეს

ცილისტი ლეილა ბეჟანიძე, ზუნდავის, ზესოფლის, გეგელიძეების, დოლოგინის სასოფლო კლუბების ხელმძღვანელები და მახუნცეთის კულტურის დარგის სპეციალისტი, ასევე, ყველასთვის საყვარელი პოეტი და ხალხური მითქმელი გურამ არძენაძე. ჩვენთვის უდიდესი სტიმული და ოცნება იყო თუმანიშვილის სახელობის თეატრის სცენა-

პედაგოგებთან, სკოლის მაშინდელ დირექტორთან. ინსტიტუტის წარჩინებით დასრულების შემდეგ პირველი გაკვეთილი ამ სოფელში ჩატარა.

ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ განაწილებით წავიდა სამუშაოდ ქედის რაიონის სოფელ ოქტომბერში, სადაც უაღრესად გულთბილი და ენაწყლიანი ხალხი ცხ-

ლით ივონებს 1989 წლის 9 აპრილის ტრაგედიას: - ამ ავადსახსენებელი დღის შემდეგ ქვეყანაში დატრიალებული განუითხოვობის გამო მშობლებმა აღარ მომცეს თბილისში წასვლის ნება ასპირანტურაში სწავლის გასაგრძელებლად. მაშინ ასპირანტურა მხოლოდ თბილისში იყო. ეს იყო მიზეზი, რომლითაც წერტილი დავსვა ჩემს სამეცნიერო კარიერას. 1990 წელს ოჯახს მოვეკიდე ქედაში და იმ პერიოდში მხოლოდ პედაგოგიური საქმიანობით შემოვიფარე, - გულდაწყვეტილი ამბობს ლია.

ეს ქალბატონი მრავალი ქართული ქალის, დედის მსგავსად, ოჯახისა და შვილების ერთგულია. მისი

მზარეული, ხან ექიმი და, მეტწილად, მასწავლებელი. კარგად ვმღეროდი და ვცეკვავდი, ამიტომაც მალე ისწავლეს პაწიებმა მთელი ჩემი რეპერტუარი. ეს მდგრადი ურთიერთობა მღვთვლემ კიდევ უფრო გამაღვიძრა, ყველაზე მეტად კი კულტურის ცენტრში მუშაობამ დახვეწა. ვფიქრობ, რომ ამ საქმეში გამბედაობა მეხმარება. ცოტა გენეტიკა, დაუღალავი შრომა, გამოცდილება და წიგნიერებაა რეჟისორობის საიდუმლო. შინაგანად დღესაც ვარ პედაგოგი. ამას ვერაფერი შემატავს ვფიქრობ. 2019 წელს წარმატებით ჩავატარე მასწავლებელთა საერთაშორისო გამოცდა ქართულ ენასა და ლიტერატურაში. იმავე

მეუღლე ზურაბ თურმანიძე სპეციალობით ინჟინერ-ელექტრიკოსია. ის წლების განმავლობაში მუშაობდა ქედაში სხვადასხვა პასუხსაგებ თანამდებობაზე. ლიას რამდენიმე ვეგობარი ჰყავს, მათ შორის პირველი ადგილზე კი მეუღლეს აყენებს. ზურაბმა იცის, რომ ლიასთვის სამსახური ბევრს ნიშნავს, ამიტომ წლების განმავლობაში ერთხელაც არ უკითხავს ოჯახში დაგვიანების, მოუცვლელი მისეული. დონისძიებისთვის მზადების პერიოდში ცდილობს, საქმეს არ მოსწყვიტოს. მასთან ერთად გაზარდა ორი ვაჟი - ზაზა და თენგიზი. ზაზა მეზღვაური, კაპიტნის მეორე თანაშემწეა. მისი მიზანი შორეული ნაოსნობის კაპიტნობაა და ამ მიზნისკენ ნაბიჯ-ნაბიჯ მიდის. თენგიზი ბათუმში ერთერთ ბენზინგასამართ სადგურზე მუშაობს.

რეჟისორი, დეკლამატორი, იუმორით დაჯილდოებული ლია მახარაძე დიდად ემადლიერება ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელს.

სწორედ კარგ პედაგოგს შეუძლია მოსწავლეს ყველაზე ძნელად შესასწავლი მასალაც შეაყვაროს, კარგი ორატორობისკენ უბიძგოს. მეშვიდე კლასში ვიყავი (დავამთავრე ხელგაზნის რაიონის თხილნარის საშუალო სკოლა), როცა ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელმა რუსულად ბოგვერძემ ავგისხნა ხალხური „ლექსი ვეფხისა და მოყმისა“, რომელიც რადიკალი, განსხვავებული ინტონაციით წავიკითხა. ჩვენ გავიკეთებულ შევცქეროდით, მან კი გვითხრა: იცოდეთ, ბავშვებო, არ შეიძლება სასაცილო და სატირალი ადამიანმა ერთხარად წაიკითხოსო. აქედან დაიწყო ჩემი დეკლამატორობაც, რომელიც მხოლოდ იმ შემთხვევაში გამოვივა, თუ მასალას სულითა და გულით ვაითვისებ, რეჟისორობა კი ჩემი ფილოზოფიკობაა და წიგნისადმი უსაზღვრო სიყვარულზეა დაფუძნებული. წარმოდგენებს ბავშვობიდანვე ვმართავდი. ექვსი დამამდან ყველაზე უფროსი ვარ. დედა მათ მე მითვობდა ხოლმე და თან მაგალებდა, რომ გამერთო ისინი. მეც ხან ოჯახის დედა ვიყავი, ხან

წელს გავიარე 60-კრედიტიანი პროგრამა ქართულ ენასა და ლიტერატურაში შიჭაურის უნივერსიტეტში და მომენიჭა უფროსი მასწავლებლის სტატუსი, თუმცა ჯერჯერობით ამ სტატუსით არ ვმუშაობ, - გვითხრა ლია.

მის ჩამოყალიბებაზე დიდი გავლენა მოახდინა ბაბუა ემიწა, რომელიც 107 წლის ასაკში გარდაიცვალა. ის ნამდვილად საკეთის განსახიერებაა ყოფილი, მზრუნველი, 13 შვილის მამა. შთამომავლობას მან ასწავლა ერთმანეთის გატანა, თანადგომა, შრომის სიყვარული, მოთმინება. მისგან ხმამაღალი შენიშვნა არ ახსოვს. სკოლაში წასვლის წინ ხურდებს ჩამოურთიერებულ შვილიშვილებს. ასწავლიდა ნედლი თხმელის ხისგან სალამურის გამოთლას, დიდგულასაგან ნემსის შესანახი ყუთების დამზადებას, ქოლგის ჩხირებისაგან წინდის ჩხირების გაკეთებას, მოყვასის სიყვარულსა და მოფერებას. სხვათა შორის, მან პირველმა შენიშვნა ლიას ხატვის, ლექსის წერის ნიჭი და უნიკალური მასწავლებლობა. ის 1871 წელს ყოფილა დაბადებული და მომწერე იყო რუსეთ-თურქეთის 1877-78 წლების ომისა, მუჭაჩირობისა.

მერისელების რძეობას ლია დიდ პატივად მიიჩნევს. ამ ხეობაში განსაკუთრებულად იცინა სტუმრის პატივისცემა და მოლოვნა. თავადაც მისეულს შენიშვნა ლიას ხატვის, ლექსის წერის ნიჭი და უნიკალური მასწავლებლობა. ის 1871 წელს ყოფილა დაბადებული და მომწერე იყო რუსეთ-თურქეთის 1877-78 წლების ომისა, მუჭაჩირობისა.

მეორეული მხოლოდ კი არ მღერიან, შეიძლება ითქვას, რომ თავადაც ერთი გრძელი, ათასწორგამოვლილი სიმღერა არიან. ცეკვა, სიმღერა, შაირობა თაობიდან თაობას გადაეცემა. შარაქები, თურმანიძეები, ბარამიძეები, ლამპარაძეები, საკანდელიძეები, ჭიჭავაძეები მომღერალი ოჯახების გვარებია. ლიას ქორწილში „მერისული მყარულს“ მთელი სოფელი მღერობდა.

ცილისტი ლეილა ბეჟანიძე. შრომას უკვალოდ არ ჩაუვლია. საზოგადოებისთვის კარგადაა ცნობილი, რომ ბათუმის ნიკო ბერძენიშვილის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ხელმძღვანელის და აქ მომუშავე მეცნიერების მეცადინეობით, ქართული ზეპირსიტყვიერების ეროვნული განძი - „აჭარული საუნჯის“ ტომები გამოვიდა. მესამე ტომი სწორედ ქედაში ჩაწერილ ზეპირსიტყვიერების ნიმუშებს შეეძვნა, რომელთა ჩამწერები ლია და მისი მიმდევრები არიან.

ლია მრავალმხრივი შემოქმედია. ქედაში საერო და საღვთო დღესასწაულების რეჟისორი და წამყვანიცაა. პრინციპულობა და შეუვალობა ხელს უწყობს, რომ ნების-

ზე „დიდქართული აჭარულით“ შექმნილი ზეპირსიტყვიერი ფოლკლორული ნიმუშების წარმოჩენა და პოპულარიზაცია. ჩვენს მუშაობას ფესტივალის დასკვნით დაჯილდოება-კონცერტზე ქალბატონმა ეთერ თათარაიძემ და ბატონმა ამირან არაბულმა, ამ დარგის შესანიშნავმა სპეციალისტებმა, მაღალი შეფასება მისცეს.

მალე 80 წელს უკან მოვიტოვებ, - გვითხრა გურამ არძენაძემ, - ცხოვრების გზასავალზე მრავალადამიანთან მქონა შეხვედრა, ისინი ჩემი შემოქმედების პერსონაჟებიც გამხდარან. თუ უფალმა ინება და შესაძლებლობა მომეცა, ლიასაც ამაგს დავუფასებ. მანამდე კი თქვენი გაზეთით მაღლობა მინდა გავ-

ოვრობს. მათთან ერთად ხშირად ვმზავრობდი სოფლის ავტობუსით, სადაც ზეპირსიტყვიერების ისეთ საოცარ ნიმუშებს ვისმენდი, რომ უნებლიეთ გამიჩნდა მათი ჩაწერის სურვილი. ასე დაიწყო ახალი ეტაპი ფოლკლორული მიმართულებით, - იხსენებს ლია.

2007 წელს მოსწავლეთა რაიონული სახლი, კულტურის სახლი, ცენტრალური ბიბლიოთეკა და საბავშვო ბიბლიოთეკა გაერთიანდა და შეიქმნა ახალი ორგანიზაცია - სსიპ „ქედის კულტურის ცენტრი“, სადაც ლიამ თავიდან მუშაობა ფოლკლორის დარგის მთავარ სპეციალისტად დაიწყო და ასე დაედო სათავე სრულიად განსხვავებულ პერიოდს მის ცხოვრებაში. ტკივი-

ბათუმის ბიუჯეტი 23 200 000 ლარით გაიზარდა

პირველი გვერდიდან

ბიუჯეტის ცვლილების პროექტი დეპუტატებს მერიის საინფორმაციო სამსახურის უფროსმა ედნარ ნატარაძემ გააცნო. როგორც მან აღნიშნა, ნამატი თანხის ძირითადი ნაწილი ინფრასტრუქტურულ პროექტებს მოხმარდება. სოლიდური თანხები გათვალისწინებულია ჯანდაცვისა და სოციალური განათლების, ასევე, კულტურისა და სპორტის მიმართულებითაც.

ცვლილებების თანახმად, ფინანსური რესურსების 90 პროცენტზე მეტი ინფრასტრუქტურულ პროექტებს მოხმარდება. გათვალისწინებულია ქალაქის 12 ქუჩისა და წყლის სისტემების რეაბილიტაცია. მხედველობაში მაქვს მახინჯაურისა და გონიოს მიმდებარე ტერიტორიებზე წყლისა და წყალარინების სისტემების რეაბილიტაცია, ასევე,

ბინათმესაკუთრთა ამხანაგობების პროგრამაში დაემატა ლიფტების რეაბილიტაცია-განახლების პროგრამა, ჯამში, ამ ცვლილებით 60 ახალ მისამართზე ჩატარდება სამუშაოები. იგეგმება პარკების, სკვერებისა და მოედნების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება. დიდი ყურადღება დაეთმობა გამწვანების სამუშაოებს. მიმდინარე წელს გათვალისწინებულია ერთი საბავშვო ბაღის გამაგრება-რეაბილიტაციის სამუშაოებიც, რაც მომავალ წელს დასრულდება. გაიზარდა სპორტული კლუბების დაფინანსება. გარკვეული ფინანსური რესურსი მოხმარდება ჯანდაცვის სფეროს პროგრამებსა და ქვეპროგრამებს, კერძოდ, აუტიზმის სექტორის მქონე ბავშვებისთვის დამატებითი გაკვეთილების დაფინანსებას, ასევე, სხვადასხვა სოციალური სტატუსის მქონე ბენეფიციარებს საკურორ-

ტო-სარეაბილიტაციო პროგრამით სარგებლობის უფლება მიეცემათ. უფასო სასადილოთი მოსარგებლე ბენეფიციარების სტომატოლოგიური მომსახურებისთვის დამატებითი ფინანსური რესურსი გამოიყო, რაც მართლაც დიდი შედეგითაა მათთვის. ნამატი 23 200 000 ლარი ახსენებთ მიმდინარე წლის ბიუჯეტში, - განაცხადა ედნარ ნატარაძემ. საკრებულოს გადაწყვეტილებით, ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული სატრანსპორტო საშუალებები აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას უსასყიდლოდ, საკუთრებაში გადაეცა, რის შემდეგაც 6 ავტობუსი ქობულეთის მუნიციპალიტეტს გადაეცემა. დეპუტატებმა მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული საპრივატიზაციო ობიექტების ნუსხა განსაზღვრეს და დამტკიცეს.

საკრებულომ დეპუტატ ლაშა კილაბერიას ვადაზე ადრე უფლებამოსილება შეუწყვიტა. სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებით, ბათუმში, ინსარაძის ქ. №59 საცხოვრებელ სახლზე ბათუმის „დინამოს“ ვეტერან ფეხბურთელ თეიმურაზ (ტუზა) ტულუშის მემორიალური დაფა განთავსდება.

საკრებულოს დეპუტატებმა დღის წესრიგით გათვალისწინებულ 7 საკითხზე იმსჯელეს და დაამტკიცეს.

ЮНИСТРИМ დასანქსირებულია

რუსული ბანკი Юнистрим, რომელიც რუსეთიდან საქართველოში ფულს გადმოსარიცხად გამოიყენებოდა, ამერიკული სანქციების ქვეშ მოექცა. ამჟამად მისი მუშაობით საქართველოში თანხის გამოგზავნა შეუძლებელია.

როგორც გამოცემა Ekhokavkaza წერს, შარშანდელი მონაცემებით, Юнистрим-ის საშუალებით რუსეთიდან საქართველოში 111 მილიონი დოლარი გადმოირიცხა.

Юнистрим-ის გამოყენება უკვე ყველა ქართულმა ბანკმა შეზღუდა.

ამირან ბუჩიქაძე

რუსეთი ყველა გემს შეამონება?

რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე სერგეი ვერშინინის თქმით, რუსეთი შავი ზღვის აკვატორიაში მიმავალ ყველა გემს განიხილავს, როგორც სამხედრო ტვირთის მქონეს. „უნდა დავრწმუნდეთ, რომ გემს რამე ცუდი არ გადააქვს. ეს ნიშნავს მოთხოვნას, საჭიროების შემთხვევაში - შემოწმებას“, - განაცხადა ვერშინინმა.

შეგახსენებთ: რუსეთის თავდაცვის სამინისტრომ განაცხადა, რომ ამა წლის 20 ივლისის (მოსკოვის დროით) 00:00 საათიდან შავ ზღვაზე უკრაინის პორტებისკენ მიმავალი ყველა გემი განიხილება, როგორც სამხედრო ტვირთის პოტენციური გადაზიდვები, ის სახელმწიფოები კი, რომელთა დროშის ქვეშაც ასეთი გემები იმობრავდებიან, ჩაითვლებიან უკრაინის კონფლიქტში კიევის რეჟიმის მხარე ჩართულ სახელმწიფოებად.

ამირან ბუჩიქაძე

დრო უკეთ ხატავს...

ბატონ ტარიელ ხალვაშის ხსოვნას
ვაჟაკი იყავ, ახსოვხარ ქალაქს, დრო უკეთ არენს ღვაწლსა და ამაგს...
ლეთეს ნაპირთან შეგხვდებოდა, ძაღვი, მამო, ძვირფასი ღედა, რაინდი მამა. „მიდიხარ, შენს ბედს ბევრი ინატრებს“, დალაშქრული გაქვს შენი ლაშარი...
აბა, დაიძრა შესაგებებლად, წმინდა გიორგის დიდი ლაშქარი. მადლობა დედას, ვინც ტარიელი გიწოდა - გახსნა შოთას ეტრატო... „მიდიხარ, შენს ბედს ბევრი ინატრებს“, მიდიხარ, რეკავს ზარი პეტრასი. მიგყვება ცრემლი დის და შეილების, რით ვანუგეშოთ, ვერ გამოვიდა... ცის ქვეშ შეთენილი ვერაფერს შეცვლით, ზეცის მეუფეს სხვა განრივი აქვს. ერის წინაშე ვალმოხდილი ხარ, დალაშქრული გაქვს შენი ლაშარი.
შეგეგებება ციურ გუმბათთან, წმინდა გიორგის დიდი ლაშქარი.
ციხანა ანთაძე

ხსოვნა

გურამ უსტიაშვილი

რთულია ილაპარაკო წარსულში იმ ადამიანზე, რომელიც იყო ღირსეული შვილი, მეუღლე, მამა, ბაბუა, ძმა, ნიჭიერი პედაგოგი, გემოვნებით, ინტელექტით, სიყვარულითა და იუმორით გამოირჩეული. დასანანია, რომ ახლა ჩვენს მეგობარზე წარსულში ვსაუბრობთ, ამასთან, ბედნიერებაა, გაიხსენო მისი ღვაწლი და თქვა, რომ იმქვეყნიურ სასუფეველში ადგილს იკავებს ღირსეული ქართველი, ვალმოხდილი ოჯახის, ახლობლების, სამეგობროს, მეზობლებისა და სამშობლოს წინაშე.

გურამ უსტიაშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა დიდი ქართველისა და მამულიშვილის მიერ განვლილი გზაა. იგი შუახევის რაიონის სოფელ ჯაბნისებში დაიბადა 1945 წელს, მეზობელ სოფელ უჩაშაში მიიღო საშუალო განათლება, 1970 წელს წარჩინებით დაამთავრა საქართველოს სახელმწიფო ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტი.

სტუდენტობის პერიოდში გამოირჩეოდა განსაკუთრებული შრომისმოყვარეობით, ხელმძღვანელობდა სტუდენტურ სამეცნიერო საბჭოს, მონაწილეობდა ქვეყნის უმაღლეს სასწავლებლებში სტუდენტთა და ასპირანტთა მონაწილეობით გამართულ ტრადიციულ სამეცნიერო კონფერენციებში, სამშენებლო რაზმებში, საიდანაც ყოველთვის საპატიო სიგელებით, დიპლომებით, ფასიანი საჩუქრებით ხელდამსვენებული ბრუნდებოდა მშობლიურ სასწავლებელში.

სხვადასხვა დროს მუშაობდა შუახევის რაიონის სოფლების - ფურტიოს, ჯაბნისების, ლომანაურის, წყაროთის და ხიჭაურის სამხედრო ნაწილის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ფიზიკური აღზრდის მასწავლებლად, შუახევის ბავშვთა და მოზარდთა სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგედ, ხოლო 1980 წლიდან მის დირექტორად. პარალელურად ხელმძღვანელობდა რაიონის ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელთა მეთოდოლოგიური განყოფილებას.

1983 წლიდან გადაიყვანეს აჭარის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდის სასწავლო მეთოდური კაბინეტის გამგედ. მას დიდად აფასებდნენ, როგორც პროფესიონალიზმითა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის მაღალი კულტურით გამოირჩეულ პიროვნებას. ბატონი გურამი უშუალოდ უწვდიდა დახმარების ხელს აჭარა-

გურიის რეგიონებში მომუშავე ახალგაზრდა სპეციალისტებს. იღვაწა იმისათვის, რომ ახალგაზრდობისათვის წიგნის სიყვარულთან ერთად, წინეობის ანბანიც ესწავლებინა, უფროსებისადმი პატივისცემა, ქვეყნის, მშობლიური მხარის სიყვარული ჩაენერგა. პირადად ბატონი გურამი აქტიურად იყო ჩაბმული შიდასკოლო და რესპუბლიკურ პედაგოგიურ კონფერენციებში, სადაც მეტწილად მაღალ შეფასებებს იმსახურებდა. ბატონი გურამის აქტიური საქმიანობა შეუმჩნეველი არ დარჩენია. 2006 წლიდან იგი გადააწყვეტა საქართველოს პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალი პროფკავშირის აჭარის რესპუბლიკურ საბჭოში საორგანიზაციო მუშაობის დეპარტამენტის უფროსად. ბატონი გურამი ყოველთვის ნათელი მაგალითი იყო იმისა, თუ როგორი უნდა იყოს ადამიანის კანონიერი უფლებების და ინტერესების დამცველი, შუამავალი და პრინციპული პროფკავშირული ლიდერი, მაღალი დონის ხელმძღვანელი. პედაგოგიურ სარბიელზე თვალსაჩინო დამსახურებისათვის გურამ უსტიაშვილი დაჯილდოებული იყო აჭარის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით, „საქართველოს სახალხო განათლების წარჩინების“ სამკრდე ნიშნით, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს დიპლომით, სპობისა და აჭარის რესპუბლიკური საბჭოს საპატიო სიგელებით.

წავიდა ჩვენგან ვალმოხდილი პიროვნება, რომელმაც მთელი შეგნებული ცხოვრება ქვეყნის სამსახურს შეალოა, მისი საქმე სამაგალითოა მომავალი თაობისთვის. სამწუხაროა, რომ ამიერიდან ბატონი გურამის მართალი სიტყვა და სიყვარული დაგვაკლდება.

შევთხოვთ უფალს, მისი სპეტაკი სული იქ დაავანოს, სადაც მართლნი განისვენებენ. გურამ უსტიაშვილის ხსოვნას დავიწყება არ უწერია.

სამბო-ის აჭარის რესპუბლიკური საბჭო,

სამბო-ის ბათუმის საბჭო, მობუქეთის, ხელმანაშორის, ძაღის, შუახევისა და ხულონ რაიონული საბჭოები,

ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფკავშირის განყოფილება

პროფესიული კავშირების აჭარის რესპუბლიკური გაერთიანება იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალი პროფკავშირის აჭარის რესპუბლიკური საბჭო იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს ხელოვნების, მასმედიის, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს დაწესებულებების, სპორტისა და ტურიზმის მუშაკთა პროფკავშირის აჭარის რესპუბლიკური საბჭო იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს მომსახურების, კომუნალური და ბანკების მუშაკთა პროფკავშირების აჭარის რესპუბლიკური კომიტეტი იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

საქართველოს თვითდასაქმებულთა, ვაჭრობის სფეროში მომუშავეთა პროფესიული კავშირის აჭარის რესპუბლიკური საბჭო იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის, მსუბუქი, კვებისა და გადამამუშავებელი მრეწველობის მუშაკთა პროფესიული კავშირი იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

შრომის, წამრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში დასაქმებულთა აჭარის დამოუკიდებელი დარგობრივი პროფესიული კავშირი იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

შუახევის რესურსცენტრის, საქართველოს პედაგოგთა და მეცნიერთა პროფკავშირების, შუახევის რაიონული საბჭოს თანამშრომლები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
გურამ დურსუნის ძე უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ლევან ნატარაძე ოჯახით იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გურამ დურსუნის ძე უსტიაშვილი
და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

ციხანა ანთაძე, მარინა მითაიშვილი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა
ტარიელ ხალვაში
და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარიანა მითაიშვილი</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ ხოშორიაძე</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ ავებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარედაქციო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რედაქციის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.</p>	<p>გამომცემი - შპს</p> <p>«ბანკიტი აჭარა და ალპარია»</p> <p>კოორდინირებული მომსახურება - შპს «კოლორ პრინტი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ქ. ბაქდაშაძის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლშვილის ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>ინფო და აპკაპროფა</p> <p>გაზეთი აჭარისი კომპ. ცენტრი</p> <p>დასაბავშვო ხელმოწერილია 21/07/23, 21 მ. სტ.</p>	<p>დირექტორი</p> <p>გამუკა ბერიძე</p>
--	--	--	---	--	---

გია ბალაშვილის შემოქმედებითი საღამო - ბათუმი

მანანა კიბიშვილი 598 24 94 97

მუსიკოსმა, მეცნიერმა, არტისტმა, ფოლკლორისტიკა, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორმა გია ბალაშვილმა ბათუმის ხელოვნების ცენტრში გამართულ შემოქმედებით საღამოზე თითქმის ოცდაათწლიანი საკუთარი შემოქმედებითი მოღვაწეობა შეაჯამა

დამთავრებული აქვს თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია (მუსმცოდნეობა, ფოლკლორის განხრით). 1990 წელს დააარსა ფოლკლორული ჯგუფი „მიმინო“, ხუთი წლის შემდეგ დაიწყო სამეცნიერო მოღვაწეობა. 2006 წელს მუსიკალური ჯგუფი „ქუჩის მუსიკოსები“ ჩამოაყალიბა... მისი თაოსნობით მრავალი შემოქმედებითი საღამო, კონცერტი, სხვადასხვა უნარის საერთაშორისო ფესტივალი ჩატარებული, ტელეპროექტების ავტორიცაა, გასტროლით არაერთ ქვეყანაში იყო, მათ შორის, აშშ-ში, გერმანიაში, მალტაში... მეგრული სიმღერების პოპულარის შექმნისთვის საქართველოს სახელმწიფო პრემია მიენიჭა. ძალიან პოპულარულია მისი სატელევიზიო გადაცემა „ჩვენი შოუ“. ყოველწლიურად მამაშვილი ბალაშვილები „იუმორინას“ სთავაზობენ მაცურებელს, რაც ყოველთვის დაგვიმომხდებოდა მეტ დღეს გრძელდება, რადგან მაცურებლის დიდი მოწონებით სარგებლობს. სხვათა შორის, თავის დროზე სპორტშიც აქტიურად იყო ჩართული, კა-

რატეში შავი ქაბის მფლობელია. ხელოვნების ცენტრში გამართული სოლო-საღამოს წამყვანიც და შემსრულებელიც თავად გია ბალაშვილი გახლდათ.

მან შეხვედრის დასაწყისიდანვე მაღლივრებით მოიხსენია მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მაია ხაჩიშვილი, მუსიკენტრის ხელმძღვანელობა (დირექტორი - გიორგი მიქელაძე), საღამოზე მრავალჯერ მონაწირე მაცურებელს მადლობა გადაუხადა არა მხოლოდ იმ საღამოსთვის, არამედ წლების განმავლობაში მისდამი გაცემული სიბოძისა და სიყვარულისთვის. თავიდანვე გულთბილად გაიხსენა გივი ბერიკაშვილი, ქართული ესტრადის ვარსკვლავი თემურ წიკლაური, მათ ხსოვნას სიმღერა მიუძღვნა. გვითხრა, რომ მის მოკვდილულ შემოქმედებაში სამი მიმართულებაა წარმოდგენილი და სამივე მუსიკასთანაა დაკავშირებული. ერთია საესტრადო, მეორე - მუსიკალური ფოლკლორი, სადაც საქმიანობს როგორც მეცნიერი და საინტერესოდ წარადგინა უცხოეთის სხვადასხვა უნივერსიტეტში და მესამეც - „იუმორინას“ და „ჩვენი შოუ“. მან სამივე მიმართულება სრულად წარმოადგინა, თუმცა დაიწყო ანეკდოტებით, რამაც გულიანად გაახალისა დარბაზი. აღნიშნა, რომ მამის მხრიდან კახელია, დედის - გურული და ცხოვრებაში ორივე მხრი-

დან საუკეთესო თვისებები გამოიყენა. ბედნიერია, რომ მათზე ყველა ამბობს: „მამაშვილი - ბალაშვილი“ და ცალ-ცალკე სახელებით არ მოიხსენიებენ.

როგორც მან თქვა, მამამ ჩამოაყალიბა არა უბრალოდ მიმდინარეობა, არამედ შექმნა გიტარაზე დაკვრის ისეთი სტილი, რომელიც მანამდე ჩვენთან არ არსებობდა. ბატონმა გიამ ჯერ ბალაშვილების გამორჩეული სტილის ფორმირება გვიჩვენა და შემდეგ დაუკრა კიდეც შესანიშნავად. ჩამოთვალა და გაიხსენა საქართველოსთვის უძვირფასესი ადამიანები, რომლებსაც სწავლობდა ზრდილობას, ურთიერთობას, პროფესიონალიზმს, მაცურებლის მიმართ პატივისცემას, რის გარეშეც ადამიანური ცხოვრება არ არსებობს. სიამაყით აღნიშნა, რომ 20 წლის ბიჭს კორიფეებმა მუსიკალური ხელმძღვანელობა ანდეს. გვიამბო, როგორ დაწერა მამაშვილი (მამამ - მუსიკა, მან - ტექსტი) სიმღერა ბათუმის „დინამოზე“, რომლის მისამღერი გულშემატკივრების - „შავი ზღვის პირატებისთვის“ განკუთვნილი. ამქვეყნიდან წასულ ბევრ ადამიანს, მათ შორის ჰამლეტ გონაშვილსაც მოეფერა, რომელსაც ძალიან ჰყვარებდა თურმე გიტარაზე დაკვრა და ვიასთვის შეუთავაზებია, შენ გიტარაზე დაკვრა მასწავლე, მე კი ისეთ კახურ სიმღერებს გასწავლი, მამაშენს საერთოდ რომ არ გაუგონიაო. „მართლაც მასწავლა და სამეცნიერო საქმიანო-

ბად ფოლკლორი რომ ავირჩიე, მისი დამსახურებაცაა“, - აღნიშნა გიამ.

რა თქმა უნდა, უდიდესი სიყვარულით მოიგონა ანსამბლი „ივერია“ და მისი ხელმძღვანელი, გამოჩენილი კომპოზიტორი ალექსანდრე ბასილაია, რომელიც მისი სამაყუ ნათლია იყო. მან 19 წლის ბიჭს მიანდო მისი ნაწარმოების დაკვრა ფართო აუდიტორიის წინაშე. სიყვარულითა და სიბოძით გაიხსენა ოთარ რამიშვილი, ასევე სახალისო ამბები - გასტროლებიდან. მეორე ფორტეპიანოს მიუჯდა, რომელზეც ასევე შესანიშნავად უკრავს და დაკვრის ნიუანსებზეც გვესაუბრა, რომელსაც მსმენელი ვერ ამჩნევს, მაგრამ სიმღერისთვის მნიშვნელოვანია. შემდეგ სცენაზე სახელმწიფო ვოკალური ანსამბლი „ბათუმი“ მოიწვია, რომელთან ერთადაც რამდენიმე სიმღერა შემოგვთავაზა, მათ შორის „სიმღერა ბათუმზე“, „ხასანბეგურა“, „ჩაკრულო“... - დაუფიქსარი დღეა ჩემთვის. ბათუმში ჩატარებული ყველა კონცერტი პატარაობიდან მახსოვს, როცა ჯერ კიდევ ანსამბლ „ივერის“ შვილობილი ვიყავი და კულისებიდან ვადევნებდი თვალს. მახსოვს ემოციები „იუმორინაზე“ „ქუჩის მუსიკოსების“ გამოსვლაზე, მაგრამ დღეს იმხელა სიბოძით მივიღე მაცურებლისგან, არასოდეს დამავიწყდება, ეს ორი საათი ჩემთვის, რო-

გორც 15 წუთი, ისე გავიდა, მადლობა ყველას, ვინც მოახერხა მოსვლა. დღევანდელი კონცერტი ჩემთვის განსაკუთრებული იყო, - გვითხრა გია ბალაშვილმა.

- ის ძალიან მრავალმხრივი, ნიჭიერი ხელოვანია, სპორტსმენიც იყო... ერთ ადამიანში ბევრი შესაძლებლობა გაერთიანებული, რომლის შედეგაც სცენაზე ვხვდებით. ზოგი ბავშვობაში დავბრუნდით, ზოგმა თანამედროვეობით ვიამაყეთ, რომ ჩვენ გვერდით კიდეც არიან ისეთი ხელოვანები, როგორც არის გია ბალაშვილი, როგორებიც არიან ანსამბლ „ბათუმის“ მომღერლები. საზოგადოებამ უნდა ისიამოვნოს მათი ხელოვნებით, - გვითხრა აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს კულტურის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა თამარ გუდავამ.

- გია შესანიშნავი ლოტბარი, კარგი მამის შვილი, კარგი თბილისელი, უნიჭიერესი ადამიანია. ბედნიერები ვართ, რომ დღეს ერთად ვიდევით სცენაზე, ეს სასიამოვნო იყო როგორც ჩვენთვის, ისე მაცურებლისთვის, - თქვა ლოტბარმა თემურ დოლიძემ.

გია ბალაშვილი ქედელ და ხელვაჩაურელ მაცურებლებსაც შეხვდება. მას უკვე ჰქონდა შემოქმედებითი საღამოები გურიაში, რაჭასა და სამეგრელოში.

„ზე-კართან“ ლიტერატურის მოყვარულებს ხულოში, ქდასა და შუახევში უმასპინძლებს

მანანა აბულაძე 577 20 35 90

4-6 სექტემბერს საერთაშორისო ლიტერატურული ფესტივალი „ზე-კართან“ მეთერთმეტედ შექმნილი დაუფიქსარი დღეების ისტორიის მალაქითა და აჭარაში. შუახევი, ქედა და ხულო იქნება იმ ადამიანების მასპინძელი, რომლებიც ახალი შთაგონებით, ახალ შემოქმედებით სიახლეებს შესთავაზებენ საზოგადოებას

ფესტივალის დამფუძნებლის, რეჟისორ ვახტანგ ბერიძის ინიციატივით, წლებგანდელ ფესტივალში 25 ავტორი მკითხველის წინაშე ლიტერატურული დისკუსიების, ლექციებისა თუ საჭარო კითხვის ფორმატში წარსდგება. ფესტივალის, რომლის მთავარი თემა თავისუფლებაა, წელს უკრაინელი და თურქი მონაწილეები შეუერთდებიან. ლიტერატურული პროგრამის პარალელურად, მოეწყობა წიგნების, რეჟის ნიმუშების გამოფენა-გაყიდვა, ფოტოხელოვან დინა თვანოვას ფოტოგამოფენა, თბილისის ქალთა გუნდის, ასევე ფოლკლორული კონცერტი, რეჟისორ ზაზა ხალვაშის ფილმის „ნამე“ ჩვენება. როგორც ვახტანგ ბერიძემ აღნიშნა, ლიტერატურის მოყვარულებს წინ საინტერესო და შთაბეჭდილებები მიუღობათ.

- მეთერთმეტე წელია, აჭარის მთიან მუნიციპალიტეტებში საერთაშორისო ფესტივალი „ზე-კართან“ უწყვეტად ტარდება, რაც ჩემთვის, როგორც ფესტივალის დამფუძნებლისა და დირექტორისთვის, სასიხარულოა. ყოველწლიურად ვცდილობ, ჩვენი ღონისძიებები იყოს მრავალფეროვანი, საინტერესო, ისეთი, რომ იქ მყოფ ადამიანებს

გაუჩინდეთ ფესტივალში ჩართვის, დასწრების სურვილი. პირველ რიგში, ეს ხომ მთავარ მცხოვრებელ ადამიანებისთვის ტარდება. თუ გადავხედავთ საქართველოში კულტურულ აქტივობებს, შეიძლება ითქვას, რომ დღეს ჩვენი ფესტივალი გამოჩინავს მათ ნუსხაშიც მოხვდება, იმ ღონისძიებებს შორის, რომელიც დიდი ქალაქების მიღმა, მთიან მუნიციპალიტეტებში ტარდება. ჩემთვის, როგორც მთიელისთვის ორმაგად ემოციური და ამაღლებულია ის ფაქტი, რომ ფესტივალის ათი წლის განმავლობაში ძალიან ბევრი ჩვენდამი მოძღვნილი ლექსი, ნოველა, მოთხრობა, პიესა დაიწერა, სოციალურ ქსელებში გამოქვეყნდა პოზიტიური ტექსტები. ჩემთვის ეს ძალიან ემოციურია, რადგან ასახავს იმ სივრცისა და დროის მოვლენებს, რომლებშიც მეც ვცხოვრობ, სადაც მისარია სიცოცხლე. ფესტივალის მნიშვნელობა

შემოქმედებითი თვალსაზრისითა დასაფასებელი, რადგან 11 წელია, იგი ღირებულებების, ფასეულობების ჩამოყალიბებაზეა ორიენტირებული. ყოველ წელს ფესტივალს აქვს განსაზღვრული ძირითადი თემა, რაზეც ვმსჯელობთ, რის ირგვლივაც ვაწყობთ პროგრამას. წელს ჩვენი თემა თავისუფლებაა, რაც ერთ-ერთი უპირველესი ადამიანის არსებობისთვის. ფესტივალის მამოტივირებელი ძალა, რა თქმა უნდა, ადამიანების სიყვარულია, ის ყურადღება და პატივისცემა, რომელიც მოდის როგორც ფესტივალის ორგანიზატორის, ასევე, მთლიანად ფესტივალის, მისი მინაარსის და დედის მიმართ. მაგრამ ყველაზე მთავარი მაინც ის მხარდაჭერაა, რომელსაც წლების განმავლობაში სახელმწიფო, ამ შემთხვევაში, აჭარის მთავრობა, კულტურის სამინისტრო იჩენენ. ბოლო ათი წლის განმავლობაში აჭარაში არა-

ერთი ფესტივალი დაარსდა, ეს არის წინგადადგმული ნაბიჯი კულტურის პოლიტიკის თვალსაზრისით. აჭარა ამ მიმართულებით, საქართველოში ნამდვილად გამორჩეული კუთხეა, აქ არის იმის შესაძლებლობები, რომ გააკეთო, რაც გინდა... მინდა, მადლობა გადავუხადო მედიასაშუალებებს, რომელთა როლი ფესტივალისადმი ცნობიერების გაზრდაში უმნიშვნელოვანესია. მოკლედ, დიდი ენერგიით, პოზიტიური განწყობით ვხვდებით იმ „ცხენს“ დღევანდელ, რომელიც ლიტერატურის მოყვარულებს 4-5-6 სექტემბერს ელოდება, - გვითხრა ვახტანგ ბერიძემ.

მე-11 საერთაშორისო ლიტერატურული ფესტივალის „ზე-კართან“ მონაწილეები იქნებიან: გურამ ოლიშვინი, ანა კორძია-სამადაშვილი, ნესტან ნენე კვინიკაძე, დათო გორგილაძე, გიორგი კმელოძე, ბელა ქეზურია, დათო ტურ-

ფესტივალის მონაწილეები ლიტერატურის მოყვარულებს წინ საინტერესო და შთაბეჭდილებები მიუღობათ.